

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GEGUŽĖ — MAY 9, 1989

Nr. 90

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Mūsų kaliniai

Petro Gražulio laiško tęsinys Lietuvos TSR prokurorui

Kai kur šiam pareiškime nėra paminėti pavardės. Norint įvesti tvarką, pavardės nėra būtinos. Pvz., tikrinant sanitarinę dalį, galima ir be pavardės nustatyti, ar guli sveikas ir kiek laiko. Galima apklausti buvusius bausos izoliatoriuose ir patalpose kameros tipo, kas ten gydo nuteistuosius, skirsto medikamentus — medicinos darbuotojai ar kalėjimo administracija. Galima ir be pavardžių patikrinti, ar nuteistieji dirba viršvalandžius, ar turi poilsio dienas. Galima ir be pavardžių matyti, kaip apsirėngę 21,24 brigadų kaliniai. Iš pokalbio su manimi š.m. gegužės 4 d. buvo matyti, kad jūsi, prokurorą visiškai nedomina mūsų nuteistųjų, kalinimo sąlygos darbe ir gyvenamoje zonoje. Jūs stengėtės tik mane įbauginti, kad aš nerašyčiau,

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

nesiskųčiau, nes, kaip jūs tvirtinate, už rašinėjus galiu būti nubaustas ir pan. Nesvarbu, ką jūs sakytumėte, kaip baustumėte. Matydama tai — tylėti ir tik apie save rašyti negaliu. Aš, kaip tikintis, privalau užjausti artimą ir jam padėti. Nuteistieji, išvarginti katorgiško darbo, norėdami pailsėti, žaloja savo sveikatą, prarydami vielos gabalus, suvirinimo elektrodus, susipjausto venas, susivaro į jas vinis taip, kad net nesimato, kartais smeigia į plaučius. Išimti šių svetimkūnių susižalojusieji vežami į ligoninę. Tokiu būdu jie gali pailsėti.

Medicina lageryje yra kontroliuojama vadovybės, o vadovybė bei saugumas prieš mane nusistatė, todėl ir man susirgus gali būti panaudota medicina ne gydyti, bet luošinti.

1988.05.15
(Pabaiga)

Atkurta Lietuvos Skautų sąjunga

Vilnius. 1989 gegužės 8. — LIC pranešimu, Lietuvos skautų sąjunga (LSS) atsikūrė balandžio 29 d., Vilniuje. Suvažiavime dalyvavo 106 delegatai, iš jų 59 skautavė nepriklausomybės laikais.

Išėjimo skautų seserijos vy-

Mitingai Kalantos mirties metinėse

Vilnius. 1989 gegužės 8. — Lietuvos Jaunimo organizacijų koordinacinė taryba ruošia mitingą Vilniaus Kalnų parke gegužės 14 d., Romo Kalantos susideginimo metinių proga, praneša Lietuvos Informacijos centras. Kalnų parko mitingo tema: „Jaunuomenės gyvoji auka“. Mitingai taip pat rengiami Kaune bei Klaipėdoje. Jaunimo organizacijų koordinacinė taryba kviečia paminėti pokario metais žuvusių lietuvių jaunimo aukų atminimą. Taryba taip pat kreipiasi į išėjimą, kad ji paremtų šias pastangas, organizuodama panašias akcijas. Žemiau pateikiame Jaunimo organizacijų koordinacinės tarybos kreipimąsi į Lietuvos jaunimą.

Sesės ir broliai,

Prieš 17 metų gegužės 14 d. klaičioje tamsoje suliepsnojo gyvas laisvės aukos fakelas. Padangė jau švinta, bet auka Lietuvai nemažiau reikalinga. Ypač reikalingas jaunuomenės pasiaukojimas. Šiandien jaunimas turi gyventi ir Lietuvai pakauti savo gyvenimą, o ne gyvybę. Gyvybių ant Lietuvos laisvės aukuro sudėta jau daug. Jaunimas krito miškuose, duso totalitarinio režimo tvaike, neapsėjo be aukų ir taikos metu Tarybinėje kariuomenėje. Atėjo metas ne žūti, o būti. Kaip galime patarnauti savo tėvynei Lietuvai, kaip išvengti aukų kariuomenėje? Apie tai kalbėsime susirinkę šių metų gegužės 14 d., 17 val. Kalnų parke į savo mitingą „Jaunuomenės gyvoji auka“.

Jaunimo organizacijų koordinacinė taryba

riausia skautininkė Stefa Gedgaudienė ir „Skautų Aido“ redaktorius kunigas Antanas Saulaitis pasveikino suvažiavimo delegatus ir svečius. Suvažiavime dalyvavo pirmosios pirmininko pavaduotoja I. Kerelienė. Skautus taipogi sveikino jaunimo organizacijos, jų tarpe komjaunimas. Skautai pasisakė už organizacijų įvairovę. Pabrėžė, kad skautai yra ne politinė organizacija, bet kad prisidės prie visuomeninio judėjimo gyvybiškuose tautos reikaluose. Siekia, kad būtų pripažinti tarptautinės skautų bendrijos. Kunigas Sigitas Tamkevičius paaiškino, kodėl skautams reikalinga ištikimybė Dievui.

Skautų vadovybė

LSS atkūrimo vyriausiojo štabo nariai Feliksas Šakalys, Ričardas Malkevičius, Rimantas Ulevičius supažindino delegatus su sąjungos statutu, kuris sudarytas pagal Kauno 1936 metų ir Chicago 1981 metų statutus. Delegatai svarstė porjektą papunkčiui ir priėmė su mažomis pataisomis.

Kitą rytą vyko rinkimai į įvairius LSS organus: į Skautų tarybą išrinkti Albinas Puidokas (Vilniaus kraštas), Lukrecija Malkevičienė (Kauno kraštas), Artūras Vyšneviskis (Žemaitija), Pijus Ambrozaitis (Mažoji Lietuva), Sigitas Arnauskas (Dzūkija-Suvalkija), Alvydas Ulys (Aukštaitija). Brolijos vyriausiu skautininku išrinktas Rimantas Ulevičius (Klaipėda), vyr. skautininko pavaduotojas Laimonas Daujotas (Vilnius). Seserijos vyriausia skautininkė išrinkta Alina Dvarickienė (Vilnius), vyr. Skautininkės pavaduotoja Monika Girytė (Vilnius). Taip pat išrinktas komisija tiesmas, kontrolės garbės ir garbės gynėjas.

— Lietuvos Jaunimo sąjungos kalbėtojas pareiškė spaudai trečiadienį, kad Sąjūdis turi savo tarpe ir tokius partiečius, kurie dabar nori patys save reabilituoti.

Popiežius Jonas Paulius II aukojo šv. Mišių auką Lusakoje, kai grupė mergaičių atliko savo šokius. Romos Katalikų Bažnyčia, jis pasakė, „skelbia vilties pranešimą tiems, kurie iš jūsų kenčia šiandien Zambijoje, kurie serga ir miršta ir specialiai kurie yra AIDS ligos aukos ir nėra medicinos pagalbos“. Neseniai ir to krašto prezidento sūnus mirė nuo AIDS ligos.

Patarimai Valstybės sekretoriui

Washingtonas. — Saugumo taryba rekomendavo Valstybės departamento sekretoriui James Baker III, kuris išvyko vakar į Maskvą, kad nesutiktų su Sovietų reikalavimu pradėti pasitarimus Afganistano politinei situacijai nustatyti.

Komitetas, kuriam priklauso daug vyriausybės ekspertų Afganistano klausimais, esą labai nusivylęs Afganistano laisvės kovotojais, kad jie nedaro karinio progreso paskutinių dviejų mėnesių metu. Bet sutinkama, kad partizanams reikia daugiau laiko apsiprasti tikrame kovos lauke, todėl šiuo metu Amerika nedarysianti jokių pakeitimų šioje politikoje. Baltieji rūmai yra nusivylę, kad partizanai iki šiol nesugebėjo paimti Lalalabado miestą rytiniame Afganistane. Sovietų Sąjunga diplomatiniais kanalais reikalaujanti naujų pasitarimų Afganistano reikalui.

Nutarimai

Praėjusiais metais amerikiečiai sakė, jog Kabulo vyriausybė neišsilaikys, kai tik Sovietų kariuomenė pasitrauks. Taip dar neįvyko. Kabulo komunistinė vyriausybė vis tvirtai laikosi. Tos vyriausybės prezidentas dr. Najibullah dabar pradėjo save vaizduoti islamo tautiniu ve-

Valstybės sekretorius James Baker III vakar pirmą kartą išvyko į Maskvą pasitarimams su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Edvardu Shevardnadze.

keju, kuris gina kraštą prieš užsienio agentus ir prieš partizanų puolimus.

New York Times praneša, jog Saugumo tarybos ir Valstybės departamento atstovų bendrame posėdyje nutarta, kad sekr. Baker nesutiktų su Sovietų siūlomais pasitarimais Afganistano klausimu, bet tik sužinotų jų informacijas; kad politinį sprendimą turi padaryti patys afganai ir kad galinęgi neturi daryti spaudimo. Pažymima, kad nei Amerikos vyriausybė nei patys afganai nenori Najibullah dalyvavimo naujojoje afganų valdžioje.

Prezidento sprendimas

Jei Maskva sutinka, kad Najibullah turi pasitraukti iš valdžios, tai Amerika ir laisvės kovotojai sutinka diskutuoti sąlygas taikingam naujos vyriausybės įvedimui. Tačiau šiuo metu norima išvengti, kad Sovietai nedalyvautų Afganistano reikalų sprendime. Baltieji reikalų sako, jog Afganistane padėtis yra sekama ir žiurima, kad reikalai eitų palankia linkme; vyriausybė esanti susirūpinusi, tačiau ne aliamuonjančiai, nors partizanams kovoti nesiseka. Politika Afganistano atveju lieka ta pati. Prez. Bushas vasario 10 d. nusprendė aprūpinti laisvės kovotojus ginklais tol, kol Najibullah bus vyriausybėje. Kongresas nėra atsisakęs padėti Afganistano laisvės kovotojams.

Parama lenkams

Hamtramck. — Prez. Bushas atskrido į amerikiečių lenkų suvažiavimą ir čia neseniai pasakė kalbą, kurioje pažymėjo, kad bus duodama didelė ekonominė parama Lenkijai, kuri sutiko vėl leisti veikti Solidarumui ir pradėjo vykdyti pasirošimus, kad būtų įvesta krašte demokratija. Bet tuo pačiu metu prez. Bushas aiškiai pasakė Sovietų Sąjungai, kad Vakarai laukia didesnių demokratinių laisvių Rytų Europoje. Lenkija galinti būti pirmuoju žingsniu ir pavyzdžiu, kuriems Amerika galėtų padėti, jei Sovietų Sąjunga leistų veikti demokratijai.

Solidarumo vadas Lech Wasles tuoj padėjo prez. Bushui už pažadėtą paramą.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Motinos garbei Vilniuje praėjusį sekmadienį Šv. Jono bažnyčioje įvyko retas koncertas, kurį atliko Lietuvos valstybinis jaunimo simfoninis orkestras, konservatorijos mūsrus choras ir solistai — sporanas S. Trimakaitė, tenoras G. Vyšniauskas ir baritonas V. Juozapaitis. Dirigavo G. Rinkevičius. Buvo atlikta Šuberto „Stabat Mater“ kūrinys.

— Lietuvos inžinierių draugija, kuri veikė iki 1940 m. rugpjūčio, norima vėl atkurti. Organizuojasi patys inžinieriai ir atsteigiamasis suvažiavimas įvyks Kaune spalio 14 d. Pradėtus leisti leidinys „Inžinerinė mintis“.

— Lazdijų apylinkėse balandžio 22 dienos vakare praužė smarkus viesulas maždaug 150 metrų skersmens. Labiausiai nukentėjo Pakirnio kaimas, sugriauti pastatai, nuplėšyti stogai, išvartyti telefono ir elektros linijų stulpai, išrauti medžiai, kai kur liko tik trobų pamatai. Viesulas praužė per 3 minutes. Žmonių aukų nebuvo. Liko gyvi ir tvartuose buvę gyvuliai.

— Kaune vagys, įlindę per rūsių langą, iš Arkikatedros bazilikos pavogė du auksinius vaskupų žiedus, žmonių sudetas aukas ir kitas bažnytnines šventol, kol Najibullah bus vyriausybėje. Kongresas nėra atsisakęs padėti Afganistano laisvės kovotojams.

— Kaune įvyko mokslinė konferencija, kurios tema buvo „Tautinė aukštosios mokyklos koncepcija ir Kauno universitetas“. Per tris dienas buvo aptarti ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo klausimai. Iš užsienio atvykę kalbėjo JAV profesoriai Algirdas Avizienis, Rimas Kalvaitis, Bronius Vaškėlis, Liucija Baškauskaitė, Dalia Katilūtė, Julijonas Šmulskėstis, Edvardas Kaminskas. Didesnio dėmesio susilaukė Gedimino Kostkevičiaus pranešimas „Kauno universitetas — naujo tipo aukštoji mokykla“.

Popiežiaus 41 kelionė Afrikoje

Katalikybė ten sparčiai plečiasi

Lilongwe, Malavi. — Popiežius Jonas Paulius II baigė savo 41 kelionę pasaulyje. Šį kartą jis buvo Afrikoje, jau penktą kartą. Devynių dienų apaštalinį vizitą baigė ir sugrįžo į Vatikaną.

Madagaskare Tananarive stadione popiežius didžiulei miniai kalbėjo, jog „Evangeliija yra visiems žmonėms ir ji nesiekia panaikinti tų tradicijų, kurios jau buvo prieš misionieriams pradedant skelbti Kristaus mokslą“. Prieš altorių, kai popiežius aukojo šv. Mišių auką, buvo atlikti 8 merginų „dvasiniai išraiškos šokiai“, palydint būgnų ir smuikų muzikai ir giedant giesmes malagezų kalba. Popiežius labai stebėjo juos ir pritarė. Kaip New York Times korespondentas, lydintis popiežius šioje kleionėje, pažymi, jog popiežius savo 11 metų pontifikate visada drąsino ir pamaldas įjungti muziką ir kartais net ir pritaikintus šokius.

Trūksta kunigų

Visoje Afrikoje labai plečiasi katalikiškumas. Popiežius savo kalbose laikosi gilių tolerancijos. Šiuo metu apskaičiuojama, kad Afrikoje yra 75 milijonai katalikų, 22 milijonai daugiau kaip buvo 1980 metais, kai popiežius pirmą kartą lankėsi tame kontinente. Vatikanų ekspertai mano, jog po dešimtmėčio bus jau 100 milijonų katalikų. Dabar vienas iš keturių žmonių yra katalikas. Kai kuriuose kraštuose dar labai žymus pagonizmas ir ten labai plati dirva katalikybėi. Ten labai trūksta kunigų ir tie, kurie ten dirba, yra daugiausia europiečiai.

Madagaskare popiežius palaimintą paskelbė Victoire Rasamanarivo, kuri 19 amžiuje dirbo, kad išlaikytų katalikybę, kai misionieriai tuo metu buvo iš ten išvaryti. Popiežius čia pri-

Nužudytojo filmas

Paryžius. — Angers, Prancūzijoje, dokumentinių filmų tarptautinio festivalio didžioji premija šiais metais yra paskirta lenkui žurnalistui Marian Terlecki už televizijai parengtą dokumentinį filmą apie kunigą Jerzy Popieluszko, kurį 1984 m. žiūriai nužudė lenkų valdžios milicininkai. Žurnalistas Terlecki yra laikomas artimu Lenkijos katalikų Bažnyčios slouksniam, o įsisteigus laisvajai profesinei sąjungai „Solidarumas“, vadovavo jos spaudos tarnybai. Buvo kalinamas tuo pretekstu, kad neteisėtai pasisavino dokumentinę medžiagą apie kunigą Popieluszko tragiškos mirties aplinkybes. 1986 m. amnestuotas, Terlecki slapta emigravo į Prancūziją. Čia per televiziją buvo perduotas jo pagamintas dokumentinis filmas apie kunigą Popieluszko. Angers tarptautiniam festivaliui buvo pateikti iš viso apie 230 dokumentinių filmų, pagamintų įvairiuose Europos kraštuose ir Sovietų Sąjungoje.

— Lietuvoje Pirmą kartą lankosi režisierius Jonas Jurašas kartu su savo žmona Aušra. Jis dalyvavo „Pabaltijo teatrų pavasario renginiuose Vilniuje, o Kaune buvo „Svėtežerio“ spektaklyje.

siminė kalinius ir meldėsi už juos, nors neminėjo kalinių sąlygų, kurios yra labai blogos. Pranešama, kad kasdien miršta po vieną kalinį, kadangi trūksta maisto.

Kasyklose

Paskutinę savo vizito dieną Zambijos sostinėje Lusakoje, kalbėdamas miniai, popiežius ragino valstybės pareigūnus ir spaudą daugiau naudotis viešomis komunikacijos priemonėmis ir pasakoti apie Bažnyčią ir jos mokymą. Popiežius buvo nuvykęs į Kitwe miestą, kuris yra kasyklų centre. Ten jis kalbėjo darbininkams ir su jais kartu meldėsi. Jų gyvenimo sąlygos yra labai sunkios.

Malavi valstybėje popiežius taip pat laikė šv. Mišias ir susidūrė su politine realybe, kurioje yra tik viena partija ir krašto prezidentas yra iki gyvos galvos. Dr. Kamuzu Banda atvyko į pamaldas su didele pompa, norėdamas parodyti savo autoritetą ir nustelbti popiežių. Jis ten valdo kraštą diktatorišku būdu. Popiežius čia kalbėjo apie Dievo ir Bažnyčios mokslą, kad visi žmonės yra lygūs ir turi lygias teises. Tai buvo labai atsargus popiežiaus žodis.

Sekmdienį popiežius jau buvo Vatikane.

Komunistai keliauja į Vakarus

Liuksemburge susirinkę Europos Ekonominės Bendruomenės kraštų ministrai nusprendė suteikti ekonominei pagalbai komunistų valdomiem Centro bei Rytų Europos kraštams, išskyrus Rumuniją, kuri šiuo metu negaus Vakarų kreditų dėl to, kad grubiai pažeidžia pagrindines žmogaus teises bei laisves. Komunistų valdomi kraštai, kaip žinoma, visi be išimties dabar patiria labai sunkią ekonominę krizę. Kaip pastebi apžvalgininkai, prie ekonominio bankroto komunistų valdomus kraštus privedė pati komunistinė sistema, joje suvalstybinta pramonė, kolektivizacija, atsilikusi technologija ir nesuskaitomos kitos blogybės.

Visų komunistų valdomų kraštų vadovai dabar keliauja į Vakarus, prašydami vadinamų kapitalistinių kraštų finansinės pagalbos. Centro bei Rytų Europos kraštų delegacijos beldžiasi į Europos Ekonominės Bendruomenės duris. Atvirumas ir persitvarkymas, pažymi apžvalgininkai, atskleidė ilgai nuo viešumos sleptą komunistinės sistemos bankrotinę ekonominę padėtį.

KALENDORIUS

Gegužės 9 d.: Grigalius, Edita, Austė, Beatas, Gytis, Sauginas.

Gegužės 10 d.: Antoninas, Beatričė, Putinas, Servaidas, Igauna, Viktorina.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:39, leidžiasi 7:56. Temperatūra dieną 58 l., naktį 42 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KRŪTIES VĖŽIO PASIREIŠKIMAI IR JO DIAGNOZAVIMAS (4)

Švietimės vėžio reikaluose, tada lengviau pajėgsime su juo dorotis.

Mediciniškas reikalavimas

Moters krūtys įvairuoja savo dydžiu, forma ir sudėtimi. Žinotina, kad kiekvienos moters krūtys keičiasi per visą jos gyvenimą. Tokie pakitimai gali risti su moters amžiumi, periodais, nėštumu, tablečių prieš pastojimą ir kitokių hormonų naudojimu, gyvenimo permaina – klimaksu bei sužalojimu.

Nepamirština, kad ir normalios krūtys gali būti praciūpiamos ir jautiamos kaip guzuotos ir nelygios. Kartais jos esti skaudžios, ypač trumpai prieš periodą. Už tai svarbu visoms moterims išmokti apsičiupinėti, išsitiirti savas krūtis. Mat, kas mėnesį apžiūrinti, praciūpianti savo krūtis moteris („breast self examination – BSE“) išmoka ir sužino, kas jos krūtyje yra normalu ir dažniausiai praciūpiama ką nors neįprasto krūtyse, kas gali būti vėžio pradžia. Todėl visos išmokyti savas krūtis tirtis iš gydytojo, gail. sesers ar kito tame reikale nusimanančio asmens. Visos moterys turi leisti savo gydytojui patikrinti savas krūtis reguliariai – mažiausiai kiekvienais metais.

Pažengusio vėžio krūtyje pasireiškimai

Jau gerokai pažengęs vėžys krūtyje gali pasireikšti visa eile simptomų. Keturi iš jų yra šie:

1. Guzas ar sukietėjimas krūtyje ar pažastyje (iš krūtis išsiplėtusio vėžio ženklas, rodanis jo atsiradimą limfinėse liaukose).
 2. Krūtis dydžio ir formos pakitimas. 3. Išskiros iš spenelio. 4. Spalvos ar sudėties pakitimas krūtis odoje ar apie spenelį esančioje tamsioje odoje (areola), kaip įdubimas, susiraukšlėjimas ar pleiskanėjimas.
- Skausmas krūtyje nelaukiamas krūtis vėžio ženklas. Tačiau turint bet kokį pakitimą krūtyje reikia nedelsiant tartis su gydytoju. Atsiradę simptomai krūtyje gali būti ar dėl vėžio ar dėl visos eilės kitų mažiau pavojingų negerumų.

Krūtis vėžio ankstyva diagnozė yra labai svarbi, nes krūtis vėžys pasiduoda gydymui tik būdamas neišsiplėtęs už krūtis ribų. Kuo anksčiau krūtis vėžys yra sušaukiamas ir gydomas, tuo yra didesnė galimybė pilnai pasveikti.

Nustatymas krūtis vėžio diagnozės

Ištariant krūtis vėžį, gydytojas nuodugnai ištiria mediciniskai ligonę ir sužino jos ir jos šeimos mediciniską būklę. Šalia patikrinimo bendrą sveikatos ženklų, k.t. pulsas, temperatūra, kraujospūdis ir kt., gydyto-

panašiai nelaimės nesisaugoja ir jaunuoliai lietuviai. Štai vienas, krūtis vėžys lietuviškais ženklais pasidabinęs, su trumpomis pertraukomis rūko, tvarkydamas važiuojančių autobusu į operą reikalus. Tokius nuo ankstyvos nelaimės neišgelbės nė ant jų pečių užgule plaukai.

4. Kitokie tyrimai. Kadangi jais vienais negalima pasikliauti, jie tik kartais atliekami šalia mamogramos. „Ultrasonography“ duoda vaizdą aido, gaunamo iš didelio dažnumo garso bangų projektuojamų į krūtį ir jos esti negirdimos žmogaus. „Thermography“ matuoja ir pažiūri krūtis temperatūros nevienodumą. „Diaphanography“ taria krūtis, persiviečiant jas stipria šviesa.

5. Biopsija (biopsy). Paimamas visas guzas ar tik jo dalis bei iš ištartinos vietos audinio gabalėlis ir gydytojo patologo (patologist) ištiriamas mikroskopu, ar nėra toje medžiagoje vėžio celių. Biopsija įgalina moterį apsispręsti labai svarbiame reikale. 1. Jei vėžys krūtyje rastas darant biopsiją, sutikti, kad čia pat krūtis būtų operuojama. Chirurgai tai vadina „one-step procedure“. 2. Ji gali sutikti tik biopsiją, o radus vėžį, krūtis operacijai pasiduoti už savaitės, kitos, ar dar vėliau. Tai vadinama „two-step procedure“. Per tą savaitę moteris susipažins su krūtis vėžio gydymo galimybėmis ir gali gauti antro gydytojo patarimą, kai biopsija esti pozityvi – kai randamas krūtyje vėžys.

6. Hormonų priimtųjų tyrimas (hormone receptor tests). Kai biopsija rodo vėžio celių trūkumą, yra padarytini tam tikri tyrimai, nurodantys, ar vėžys yra toks, kurį maitina moteriški hormonai, ar jie padeda jam augti. Jei taip, yra specialūs vaistai jiems užkirsti kelią.

Ne visi krūtyje guzai yra vėžiai

Keturi iš penkių krūtyje randamų guzų yra nepiktybiniai (benign) – ne vėžiniai. Jei guzas krūtyje yra skyšio pilna cista, dažniausiai tokią galima išdrenuoti, tą skystį ištraukiant švirkštu su adata. Nepiktybiniai guzai dažnai pašalinami operuojant ir jie daugiau nesukelia negerumų. Kai kurie nepiktybiniai guzai nereikalauja jokio gydymo, tik reguliariai juos patikrinti.

Kai krūtis guze yra randamas vėžys, gydytojas patologas praneša, kokios rūšies tas vėžys yra. Kartais atradus vėžį dar ir kitokie tyrimai laboratorijoje yra atliekami, tuomi sužinoma nuodugniau apie vėžis eses.

Taip pat moterys esti daugia-riopai tiriamos sužinoti, ar krūtis vėžys neišsiplėtė į kitas kūno vietas. Gydytojas pataria padaryti krūtis vėžio nuotrauką ir iširti kraują. Mat, krūtis vėžys gali atsirasti plaučiuose, kepenyse, kauluose ir smegenyse. Daromi specialūs tyrimai. Plaučiuose vėžys gali pirmiausia pasireikšti pleurit – dideliu vėžinio skysčio susirinkimu tarp pleuros lapelių. Jau tame skytyje būna randamas vėžis. Visu tokių tyrimų duomenys padeda gydytojui orientuotis apie vėžio išsiplėtimo laipsnį (stadijas).

Krūtis vėžio išsiplėtimo laipsniai arba stadijos

Labai ankstyvas krūtis vėžys – dar besilaikantis tik toje pacioje vietoje, kur jis atsirado yra vadinamas „vietiniu“ (carcinoma in situ). Tą pavadinimą atsiminkime. Tokio dydžio vėžys yra lengviausiai sutvarkomas.

Pirmoji krūtis vėžio stadija (Stage I) aptaria tokią krūtis vėžį, kurio dydis neviršija 2 cm. Tai vieno colio dydžio vėžys,

EUROPIETIŠKOS NUOTRUPOS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Vieša paslaptim Anglijoje bei visoje Europoje yra šalti santykiai D. Britanijos karalies dukters Onos su vyru Pilypu. Kalbama, kad juos riša tik vaikai, kadangi princesė bei jos vyras daugiausia gyvena „savo“ gyvenimu, keliauja savais keliais, tik didžioiose šventėse praleidami keletą valandų savo giminių tarpe.

Neseniai iškilo naujas „skandalas“, kada Londono bulvarinis dienraštis patalpino karalienės adjutanto Tim Laurance laiškus princinei (jie abu taip pat buvo matomi kinuose). Laiškai padarė dar didesnę prarają tarp Onos ir Pilypo, tad jie skubiai buvo perduoti „Scotland Yard“ tarnybai, iškandami laišku vagišiaus. Pasirodė, kad laiškus iš Princesės rašomojo stalo paėmė jos kambarinė, atlikdama tai... iš neapykantos princinei. Tačiau teisą ji nebus traukiama, nenorint viešumon kelti dar daugiau karališkos šeimos paslaptį.

Taip pat ir princo Čarlio gyvenimas su Diana ne rožėmis klotas. Jis – mėgėjas rimtos muzikos, mąstytojas. Mėgsta „kalbėtis“ su gėlem, darbą darže, neapkenčia pobūvių – party ir t.t. Lady „Di“ rock muzikos mėgėja, susijėjimų, diskų, rytais paragauti šampano. Nenuostabu, kad ir ju keliai kartais išsiskira kelioms savaitėms, vienam išvažiuojant į Windsor pilį su vaikais, kitam į Afrikos dykumas apmąstymams. Gal kaltininku yra 13 metų skirtumas?

Karalienės sesuo Margareta yra persiskyrusi su princu Snowdon.

Didžiausi atostogų mėgėjai Europoje yra vokiečiai. Šausio mėn. pradžioje, pasirodžius katalogams su vasarviečių vietovėm ir kainom Europoje, Azijoje, Afrikoje – beveik 22 mil. vokiečių skuba į kelionių įstai-gas, norėdami iš anksto rezervuoti sau vietas, kadangi jau

kuris dar nėra išsiplėtęs už krūtis ribų.

Antroji stadija (Stage II) – tai guzas nuo 2 iki 5 cm (apie 2 colius) ir išsiplėtęs į pažasties limfinės liaukas, kuriose jau praciūpiami kieti guzai.

Trečioji stadija (Stage III) – kai vėžys krūtyje yra didesnis negu 5 cm (virš dviejų coliu) ir yra užėmęs limfinės liaukas pažastyje bei kitas, netoli krūtis esančias kūno dalis.

Ketvirtoji krūtis vėžio stadija (Stage IV) – tai jau po kitas kūno dalis išsiplėtęs krūtis vėžys. Dažniausiai jis nukeliauja iš krūtis į plaučius, kaulus, kepenis ir smegenis. Tada gali atsirasti baisūs skausmai kauluose, strėnose, smegenyse... Neduok Dieve nė vienai lietuvi, nei kuriai kitai moteriai, tokio krūtis vėžio stovio susilaukti. Tada tik kančios pribagia moterį, nes jokia pagalba nebegalima.

Išvada. Ar ir dabar kuri nors abejoj, ar tikrintis savo krūtis, dar gerai besijaučiant, ar leisti gydytojui jas patikrinti, ar daryti mamogramą? Toks tikrinimas ir toks krūtų nuotraukos padarymas daugeliui moterų taps tikru išganymu – išsigėjimu nuo ankstyvos mirties ir didelių skausmų.

Nors Ratilio pranešėja Chicagoje Zita Kelmickaitė tvirtino, kad kvailių lietuvių yra ir Lietuvoje ir Amerikoje, tikėkime, kad tokių moterų daugiau nesisnės nei čia, nei ten, kas liečia krūtų reikiama priežiūra. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti: Breast Cancer, US Department of Health.

kovo mėn. plačiai išreklamtuos vietovės ir jų viešbučiai yra užimti taip pat mėgėjų anglų ir švedų.

Vyresnioji karta, su gerom pensijom „ziemavoja“ pietuose, kadangi jos apskaičiavimu, žiemos mėnesiai pietuose yra pigesni už gyvenimą Vokietijoje (kuras, maistas, rūbai). Deja, pensininkams atstinka daug įvairių nelaimių. Štai, neseniai, spauda pranešė, kad 67 m. pensininkas Majoros saloje išėjo pasivaikščioti. Staiga jis buvo užkluptas dviejų jaunuolių, reikalaujant iš vokiečio „geld“ – pinigų. Pridėję švirkštą prie veido, užpūlėjai pasakė, kad švirkštas yra narkomano, sergančio aids liga. Vokietis, nekeldamas balso, atidavė ne tik 8 tūkst. pesetų (apie 90 dol.), bet taip pat žiedą ir laikrodį. Vakarų Vokietijos pasiuntinys Majoros saloje spaudoje pranešė, kad šiemet iš 40 tūkst. vokiečių atostogavusių Ispanijos saloje, arti 2 tūkst. įvyko panašios nelaimės. „Aleman“ – vokiečių radijas (klausydavau politinių bei sportinių žinių) visuomet praneša rastų pasų pavardes, kadangi užpuolėjai, pagrobę pinigus, dokumentus dažniausiai išmeta gatvėje arba paplūdimyje.

Besitariant atostogų laikui, spaudoje pasirodė „pavojingų“ ir „nepavojingų“ vietovių vardai.

Pavojingos yra Kanarų salos (Gran Canaria), Ibiza. Italijoje garstis yra atostogaujant vagišiai, lengvai atidarantys duris, arba tiesiog išdauzantys langą ir pagrobiantys radijo, foto aparatus, paliktus daiktus. „Dingsta“ Mercedes Benz, Audi, Porsche automobiliai, rasmadi gerą rinką arabų kraštuose. Tumise nepatariama moterims vakarėiškai paplūdimyje. Vietiniai vyrai laiko tai „kvietimu“. Tad pasi-taiko išpriešartavimai. Išskrendant iš Ispanijos, Indijos, Pakistano, Pietinės Amerikos, akys „laikyti“ savo lagaminus, nes jie nepastebimai gali „dingti“.

Prie saugesnių valstybių Europoje priskaitoma Portugalija, Graikija, Austrija, Šveicarija. Tačiau visur patariama pasus, kelionių čekius ar brangenybes palikti viešbučio apsaugoje – seife.

Patariama neimti iš skrendančių kartu vietinių gyventojų jokių krepšių, lėlių, didesnių žaislų ir t.t. Juose gali būti paslėpti narkotikai. Į tokius spąstus įkliuvo daug vokiečių. Šie patarimai – įspėjimai tūkomi ir lietuviams, kurie šiemet

BEVILTŠKOS SKOLOS CAMEROUNE

Cameroon valstybės pareigūnai skundžiasi, kad sugriežtintus Tarptautinio Piniginio Fondo taisykles, Camerounui pasidarė nebeįmanoma plėsti savo ekonomijos, kas yra būtina, kad ši vakarų Afrikos valstybė pajėgtų ne vien tik palūkanas mokėti, bet ir pačias skolas gražinti. Prezidento Paul Biyos administracijos pareigūnai sako, kad, jiems pasirašius naują jų ekonomijos suvaržymo sutartį, Prancūzija tuoj davė dar 63 milijonų dol. paskolą, su nurodymu, kad visa būtų panaudojama palūkanų mokėjimui Prancūzijos imonėms, kurioms Camerounas skolingas 470 milijonų dol. Jie pareiškė, kad tolimiesnių paskolų ėmimas tam, kad mokėti turimų paskolų palūkanas, yra beprasmiškas manevras, kai nėra galimybių pačias skolas mažinti. Todėl dabar prašo bent dalinio skolų davanajimo.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadienis nedirba.
- Redakcija straipnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūčiamos gavus prašymą.

tikrai lankysis Europos, Azijos ar Afrikos kraštuose. Šiuo metu, 1 JAV dol. Vokietijoje = 1.85 m. Geras kambarys viešbutyje 125-175 m., geri pietūs – 30-35 m., bonka alaus – 3 m., kavos puodelis 1.50-2.50 m. Be abejo, tai vidutinių viešbučių ar valgyklų kainos. Reprerentaciuose viešbučiuose ar restoranuose šias kainas reikia patrigubinti.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1616 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southview Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 778-2880, rez. 448-5546

EDMUNDAS VIDŽINS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ikonigėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5948 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-8581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
– Amber Chiropractic –
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
248-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
185 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5835 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Iševijos užmiršti ir „nurašyti“

GUDIJOS LIETUVIAI

„Jūs dažnai lankotės Lietuvoje. Atvažiuokite ir pas mus, Baltarusijos TSR lietuvius, savo gimines ir negimines, pasižiūrėti, kaip mes gyvename. Žemės, kuriose nuo amžių lietuviai gyveno, dabar yra atskirtos nuo Lietuvos, iš jų padarė Baltąją Rusiją: tokią baltą, kad, net baltalenkių valdymo metais mes neketėjome tokios priespaudos, kaip dabar. Iš mūsų atimta tai, ką padorioje valstybėje turi kiekvienas žmogus, į ką mes turime teisę pagal veikiančius Tarybų Sąjungoje įstatymus. Apie mūsų sunkią padėtį, mums daromas skriaudas nežino ne tik pasaulis, bet ir Jūs, užsienio lietuviai. Mes esame pamiršti“.

Šiais ir daugeliu kitų žodžių Gudijos lietuviai šaukėsi iševijos pagalbos 1978-aisiais, taigi daugiau kaip prieš dešimt metų. Ir šiuo eilučių autorius kelias atvejais perdavė jų šaukšmus šiam laikraštyje, o „Lietuvos bažnyčių“ knygoje (V.I.T.) Gudijos lietuvių vietovėms, jų bažnyčioms ir problemoms paskyrė net 176 puslapius, iliustruodamas daugybę nuotraukų, kurios buvo ano metu sąlygomis su dideliu vargu slapta nutrauktos ir čia gautos. Bet ar kas nors iš mūsų veiksmų bei organizacijų ką nors apčiuopiamosios darė padėti vargšams Gudijos lietuviams?

Per keliasdešimt dešimtmečių veikėme savo kolonijose, skynėme kelius į Washingtoną, Londoną, Boną, Paryžių, Romą ir kitų kraštų sostines. Šimtus tūkstančių, o gal ir milijonus dolerių išleidome Lietuvos laisvinimo reikalams, davėme ten, kur reikėjo ir kur buvo galima neduoti, šimtus ar tūkstančius dovanų pakiety pasiuotėme Lietuvoje esantiems giminėms, susėpėme ir tebešėpiame Lenkijoje gyvenančius mūsų tautiečius. Sumetame dešimtis tūkstančių svečiams iš Lietuvos, net jų ansambliams, menininkams, dailininkams, mokslininkams priimti. Atliekame daugelį kitų gerų darbų. Tai verta ir teisinga. Bet ar bent trupinėli nuo to mūsų dovanų stalo paskyrėme vargšams Gudijos lietuviams, kurie yra mūsų kraujo broliai-sesės, tautos dalis, dar nenudžiūvusi jos šaka? Gervečių apylinkėse yra gimęs dabartinis Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius.

Politinė, ekonominė, socialinė Gudijos lietuvių būklė yra be galo sunki. Praktiškai nerealizavus 1920.VII.12 derybose su Sovietų Rusija sutartos ir paties Lenino patvirtintos sienos, Rytinės Lietuvos dalies lietuviai pateko į sunkią Lenkijos valdžią, o 1944 m. jie vėl tapo sovietinės Gudijos dalimi. Tuometinė okupacinė valdžia kietai uždarė Lietuvos-Gudijos sovietinių respublikų sieną ir Lietuvos lietuvių praktiškai beveik niekuo negalėjo savo tautiečiams Gudijoje padėti. Tiesa, buvo siunčiamos etnografinės ekspedicijos, bandoma nuvežti lietuviškų knygų, prof. Tadas Ivanauskas, pats kilęs iš rytinių sričių, pokario metais buvęs valdžios malonėje, bandė padėti savo žemiečiams, tačiau nesėkmingai. Žymūs baltiškas rusų mokslininkas V. Toporovas atvyko iš Maskvos ir bandė tyrinėti Gudijos lietuvių kalbą bei tarmės ypatybes, tačiau buvo vietinės valdžios išprašytas – turėjo grįžti į Maskvą. Grupė lietuvių lituanistų, jų skaičiuje Aloyzas Vidugiris, Zigmas Zinkevičius, Vyt. Ambrazas stengėsi lankyti lietuviškus kaimus, užrašinėjo tautosaką, retus žodžius, nykstančios kalbos aspektus, tačiau ir šios

pastangos liūdnei baigdavosi. Tyrinėtojai-mokslininkai buvo nemandagiai išprašomi, lituanistas A. Vidugiris net apstumdytas ir sumuštas, lietuviškos knygos išmetamos iš kuklių lietuviškų bibliotekėlių. Prieš Gudijos lietuvių pastangas išlikti lietuviams griežtai stojo vietinė Gudijos administracija, kurioje vyraujantį vaidmenį vaidina komunistais apsimitę buvusieji Lenkijos „pilsudskininkai“ – lenkai šovininistai. Ir centrinės Sovietų institucijos Maskvoje, į kurias buvo kreiptasi, nieko gera lietuviams nedavė. Nutautinimo procesą stiprina ir specialiai sudaroma rusiška aplinka. Kolchozų vadovai, administracijos pareigūnai yra ne tiek gudi, kiek vietiniai lenkai ar iš Rusijos atkelti rusai. Taigi nukentėjo viskas, kas lietuviams brangu: išdraskyti jų kaimai, atimtos bažnyčios, nugriauti kryžiai, paminklai. (Atkreipte dėmesį „Draugo“ skaitytojai – 1989 metų „Draugo“ kalendoriuje atspausdinta reta ir įdomi nuotrauka – išniekinta Pelesos bažnyčia su okupantų nugriautu bokštu, pavesta sandėliu).

„Bet kiek yra lietuvių Gudijoje? Atsakyti į šį klausimą labai sunku, lygiai taip, „kiek Amerikoje gyvena lietuvių“. Skaičiuojame juos čia „milionu“ (pagal kilme), o praktikoje lietuvių veikloje tėra keliasdešimt tūkstančių. Panašiai ir Gudijoje. Manoma, kad po II pasaulinio karo ten dar galėjo būti apie 50.000. Šiuo metu, kaip teigia statistikos tyrinėtojai A. Stanaitis ir P. Adlys, gali būti apie 30.000. Tačiau tokių lietuvių, kurie viešai save laiko lietuviams, skaičius nėra didelis – gal tik keli tūkstančiai. Ryskiausias dvi salos: viena Gervečiai, kita Pelesa su apylinkėmis. Visur kitur lietuviai yra gerokai nutautę, tiksliau gal „nedrasūs“ pripažinti lietuviams, statistikoje užrašyti lenkais, gudaus ar rusais.

Pelesoje energingai veikia Marija Kruopienė. Lietuvių rūpesčių pastatyta laikina koplyčia ir atgautas išniekintas – apgriautas Šv. Lino bažnyčios pastatas. Rūpinamasi įvesti į kai kurių lietuviškų kaimų mokyklų lietuvių kalbos, bent kaip dalyko, dėstymas. Trūkstant lietuviškai kalbančių mokytojų, pasiūsta iš Lietuvos savanorių: Rima Bugailiškytė, Renata Greimaitė, Ona Babarskytė. Retkarčiais lankosi ir Lietuvos švietimo ministerijos inspektorius A. Kairys, Sąjūdžio pareigūnai, žurnalistai, jų skaičiuje – Kazys Garšva, Gintarė Adomaitytė, Bernardas Šaknyš, Laima Grumadienė. Prie mokyklų telkiamos lietuviškos knygos, iš Lietuvos atvežamos mokslo priemonės, rūpinamasi kultūrinio palikimo, Pelesos bažnyčios atstatymu, mezgami ryšiai su vietinės ir Minsko valdžios gūdų pareigūnais, kad jie nebūtų žiaurūs mūsų tautiečiams. Taigi dabartinė Lietuva per Sąjūdį, „Vilniją“ ir kitais būdais stengiasi Gudijos lietuviams padėti. Tačiau iševija šiuo reikalu tyli ir nėra duomenų, kad kuris nors iš mūsų veiksmų ar kitų organizacijų domėtųsi Gudijos lietuvių ir bandytų jiems padėti.

Tačiau iševijos lietuvių pagalba Gudijos lietuviams per Lietuvą, Sąjūdį ir kitais būdais galima ir galėtų būti reali. Gal tad tektų steigti naują lietuvių organizaciją ar bent būrelį, kurio žmonės rūpintųsi suvargšais ir užmirštais nelaimingais mūsų broliais-sesėmis.

b.kv.

DIDYSIS TIKSLAS DAR NEPASIEKTAS

Pasikalbėjimas su Antanu Mažeika, Baltų laisvės lygos vienu iš organizatorių ir pirmųjų dviejų kadencijų pirmininku

– Pasigirsta balsų, kad Baltų laisvės lygos veikla kiek prisilpusi. Ar iš tikro? – Nė viena organizacija tuo pačiu intensyvumu visą laiką neveikia. Lyga vykdo kelis konkrečius projektus, skirtingus nuo kitų organizacijų.

– Kuo tas skirtingumas pasireiškia? – Daugiau negu metai Pabaltijo kraštuose vyksta tam tikri laisvėjimo procesai. Daugelis kitų iševijos organizacijų pagrindinį dėmesį ir nukreipė į tuos procesus. Lyga pasiliko prie pirminių veiklos būdų.

– Kokie tie veiklos būdai? – Kai 1981 metais buvo kuriama Amerikos Baltų laisvės lyga, buvo apsispręsta Pabaltijo valstybių išsilaisvinimo pastangas remti su Amerikos vyriausybės, Kongreso ir viešosios opinijos talka.

– Lyginant dabartinę padėtį su 1981 metais, daug ką yra pasiekę. Dabar daug ką galima daryti, už ką 1981 metais grėsė sunkios bausmės. Ar ir lygos veiklos būdai neturėtų keistis? – Yra tiesa, kad daug ką yra pasiekę. Pasiekimai dideli ir reikšmingi. Reikalinga užsienio lietuvių talka tuos pasiekimus skatinti. Šiandien nebeužtenka sakyti, kad „mes džiaugiamės pasiekimais“, bet kad mes konkrečia parama lengviname pasiekimus. Šiandien didžiai prasmingas tautos ir iševijos kultūrinis bendradarbiavimas. Jei anksčiau įkyriai siūlomas

„kultūrinis bendradarbiavimas“ turėjo tarnauti „komunizmo statybai“, tai šiandien teikia naudą tautai ir iševijai. Iš antros pusės, kai kas Pabaltijo kraštuose nesikeičia, ir tai Baltų laisvės lygai labiausiai rūpi.

– Būtent? – Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvė. Nėra ženklų, kad Maskva ruošiasi Pabaltijo valstybėms padarytą skriaudą atitaistyti. Todėl Angelė Nelsienė, lygos vicepirmininkė, politinėse svarstybose Los Angeles mieste sausio mėnesį, pripažinusi, kad įvykiai Lietuvoje papildė ir praplečia iševijos veiklos programas, išvadine mintį formuluavo taip: Lietuva laisvės neturi, ir iševijos uždaviniai lieka tie patys.

– Yra nuomonių, kad Amerika Lietuvos išsilaisvinimui iš okupacijos nieko nėra padėjusi, o iš Bush administracijos, kurioje užsienio politikos formulavime didėja Kissingerio įtaka, dar mažiau galima tikėtis. Ar BAFL veltui neieškoja jėgų, laiko ir pinigų? – Aš nežinau antros pasaulio valstybės, kuri būtų daugiau padėjusi arba bent tiek, kiek Amerika. Jei ne Amerika, Pabaltijo valstybių byla jau seniai būtų buvusi išbraukta iš neišspręstų pasaulio problemų sąrašo. Iš antros pusės, jei Pabaltijo valstybių laisvei nepalankaus Kissingerio įtaka didėja, mūsų pareiga sutelkti jėgas tai įtakai atsverti. Sutinku, kad Amerika nėra padariusi tiek, kiek mes norėtume, bet mes patys nepadarėme tiek, kiek galėtume. BAFL veikla nukreipta į Kongresą ir vyriausybę.

– Kas šiuo metu daroma? – Kongrese stengiamasi praversti Baltų laisvės dienos rezoliuciją, o Valstybės departamente užvestas dialogas su Rytų Europos reikalų skyriaus viršininku. Jei Kongresas priims Baltų laisvės dienos rezoliuciją, tai vyriausybei nebūtų lengva politiką Pabaltijo valstybių atžvilgiu keisti, jei ir norėtų.

– Tiesa, kad šiuo metu Amerikos vyriausybė persvarsto savo santykių su Sovietų Sąjunga politiką, tiesa, kad įtakingas užsienio politikos autoritetas George Kennan siūlo Gorbačiovo gelbėjimui paaukoti pavergtuosius, tačiau nematyti ženklų, kad Bush pasirošęs tas sugestijas priimti. Padėčiai iširti BAFL užvedė dialogą su Valstybės departamentu.

– Kokių būdų? – Praėjusių metų pabaigoje BAFL iniciatyva paruoštas dokumentas „Baltic policy“, kuriame pateikta eilė sugestijų Amerikos vyriausybei. Dokumentas įteiktas valstybės departamentui. Gautas atsakymas, kad pasiūlymai svarstomi. Tą dokumentą gavo prezidentas, Kongreso nariai, didžioji spauda.

– Ar Baltų laisvės dienos rezoliucija stumiasi į priekį? – Čia vėl susiduriame su idomiu faktu, kuris charakterizuoja ne vien Amerikos nusistatymą Pabaltijo valstybių atžvilgiu, bet ir mūsų pačių politinės veiklos potencialą. Mat Paula J. Dobrianski, viena iš valstybės sekretoriaus asistentų, kuri kovo 11 kalbėjo Žmogaus teisių konferencijoje Clevelande, patikrinusi atitinkamus Valstybės departamento archyvus, nustatė, kad tokią analizę paskutinį kartą padarė valstybės sekretoriaus asistentas Eljott Abrams. Tai buvo jo kalba, pasakyta Žmogaus teisių konferencijoje Los Angeles. 1989.III.17. Tą kalbą Valstybės departamentas išleido kaip oficialų, numeruotą dokumentą „Current Policy“ serijoje. Abrams pareiškimai susilaukė dėmesio ne tik Amerikos, bet ir Europos spaudoje.

– Siemetinę Dobrianski kalbą Valstybės departamentas irgi paskelbė kaip oficialų doku-

mentą, „Current Policy“ Nr. 1161. Tai vėl svarbus laimėjimas, nes 10.000 kopijų išsiuntinama Amerikos ambasadoms, įvairioms institucijoms, žinių agentūroms. Žmogaus teisių konferencijas organizuoja BAFL.

– Ar Lietuvoje apie BAFL veiklą žinoma? – Žinoma. Pvz. pagrindinė „Kronika“ padėjo, kai jai buvo paskirtas „Baltų laisvės“ žymuo, Sąjūdžio organas „Atgimimas“ kovo 17 d. paskelbė Baltų laisvės dienos rezoliucijos tekstą lietuviškai. Ar tik nebus pirmas kartas, kada išsilaisvinusi Lietuvos spauda pranešė apie iševijos politinę veiklą? Praėjusių metų lapkričio mėnesį BAFL iniciatyva, aktyviai talkinant Lietuvai informacijos centrui, į 70 radijo stočių perduodama Ray Bream programa buvo įjungtas gyvu žodžiu kardinalo Vincento Sladkevičiaus pasisakymas. Iš Lietuvos atvykę politiška orientuoti tautiečiai mūsų veikla labai domisi ir ją skatina.

– Minėjote, kad BAFL stengiasi Pabaltijo valstybių išsilaisvinimo pastangoms laimėti viešosios opinijos palankumą. Kas toje srityje daroma? – Įvykiai Pabaltijo valstybėse atkreipė reikiamą dėmesį ir laimėjo palankumą. Tai patios tautos nuopelnas. Bet ir BAFL pastangos duoda vaisių. Siemetinę Žmogaus teisių konferencija Clevelande sudarytų ryšių Ingridos Builienės dėka, turėjo gerą atsiliepimą amerikiečių spaudoje ir televizijoje. Laikas nuo laiko pasiseka įteikti ir populiarūs „talk-show“ radijo programos. BAFL internas Otto Phol surado lėšų finansuoti Pabaltijo valstybių klausimais seminarą Grinell universitete Iowa valstijoje. Seminarui praversti pakviestas Latvijos konsulas Los Angeles mieste Aivars Jerumanis. Šiuo metu planuojama eilė konferencijų Molotovo-Ribbentropo pakto klausimu keliuose Amerikos miestuose. Turint daugiau lėšų, būtų galima daugiau padaryti.

– BAFL veikla pagrindinai orientuota į Washingtoną. Ar ten turite savo atstovą? – Neturėjimas atstovo BAFL veiklai buvo nuostolingas. Siemet Washingtono BAFL įkūrė biurą, kuriam vadovauti pakvietė sumanią, Washingtono politikoje didelę patirtį turinčią ir energingą Astą Banionytę. Washingtono energingai veikia lietuvių informacijos centro biuro vedėjas Viktoras Nakas, ši tą daro Jungtinis

(Nukelta iš 4 psl.)

Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles, Cal., buvo užmezgęs pažintį su žymiais žmonėmis, taip pat ir su senesniai mirusia Lucille Ball. Iš kairės: Evangelina Kungienė, prel. Jonas Kučingis, Lucille Ball ir Juozas Kaributas.

TREMTIES KELIU

ANTOSĖ MAKARAITE

14

Supratau, kad ir man atėjo paskutinė stadija – mirtis – išsigelbėjimas iš kančių. Teliko vienas troškimas: mirti ne miške, o prie motinos ir sesers. O iki jų 13 kilometrų mišku. Kaip pasiekti? Eiti jau nebebuvo jėgų.

Mums duoną atveždavo iš Žešartų. Iš ten duoną perplukdydavo vaitim, o paskui arkliu mums atveždavo rusė Ana Vasiljevna, anksčiau buvusi tremtinė. Pradėjau ją prašyti, kad mane nuvežtų iki upės. Ji baiminosi: sugaus, iš darbo atleis, kalėjimu nubaus. Bet ji buvo geros širdies, pagailėjo manęs. Ji man patarė paeiti šiek tiek už barako ir laukti jos pakelėje. Rytmetį anksti iššliaužiau iš savo krosnies, nuslinkau kiek ir laukiau. Sustojau. Sustojau. Aš lipti į vežimą nebepajėgiau. Ana Vasiljevna mane įtraukė į vežimą. Nuvežė iki upės ir paliko krūmuose, o pati persikėlė per upę ir, suieškėjusi seserį Zoselę, pasakė, kad ji mane pasiimtų. Taip išgulečiau visą dieną. Vakare su vaitim atplaukė Zoselė, surado mane. Persigando tokią baisią pamačiusi. Parsivežė pas mamą. Verkė ir mama, ir sesuo... Sesuo nubėgo pas gydytoją, nupasakojo ir maldavo pagalbos. Gydytoja liepė atvesti mane. Ji buvo gailstinga, paguldė mane į ligoninę, ėmė gydyti. Gydytoja man atnešdavo savo maisto, sriubos. Ligoniams duonos neskirdavo – juos turėjo maitinti

namiškiai. O man juo labiau, aš buvau priimta tik per gydytojos Aleksandros Andrejevnos gailstingą širdį, gerumą.

Sužinojo Sadikovas. Atlėkęs rekė ant gydytojos, kam ji paguldė mane. Reikią atiduoti mane vėl į darbą, aš turinti padvėsti jo akse. Gydytoja ji išvyko: „Lauk iš ligoninės! Aš nesikišu į jūsų darbą, jūs nekomanduokite, kaip aš turiu elgtis su ligoniais. Aš stengsiuos šią jauną merginą pagydyti, o kai pasveiks, sustiprės – tada atiduosiu“.

Taip išgulečiau ligoninėje visą liepos mėnesį. Daktarė vis atnešdavo man valgyti, po truputį ėmiau taisyti. Ji man pasakė, kad Lietuva jau išlaisvinta, vokiečiai išvyti, jog galiu rašyti laiškus į savo kraštą. Zoselė atnešė man beržo tošies, ant jos parašiau du laiškus: į tėviškę ir Kuktiškės. Laiškai buvo be jokio voko, be pašto ženklelio. Siunčiau mažai tikėdama, kad jie pasiekės adresatus.

Kitą gerą naujieną man pasakė gydytoja – pabėgo budelis Sadikovas. O buvo taip. Viso Miško pramonės kombinato viršininku paskyrė jau apsvėikusį karo invalidą. Sadikovas buvo jam pavaldus, bet norėjo neribotai viešpatauti ir sauvaliauti toliau. Naujasis viršininkas uždraudė Sadikovui vogti sielias atplukdytus medžius, kuriuos mes turėjome griebti ir nešti į jo valdomą įmonę. Dar ir kitokio „gerų darbėlių“ surado. Sykį abu susikibo. Įsiuteš Sadikovas čiupo naująjį viršininką, stūmė. Tas griūdamas susitrenkė, atsivėrė kare gautos žaizdos. Tai Sadikovui nepraėjo geruoju. Sudarė bylą, turėjo jį teisti. Sadikovas nelaukė arešto ir pabėgo. Džiaugėsi visi, kad nebekentės nuo baisaus budelio, kurio nei pavardės, nei išvaizdos, nei žiaurumo niekada nepamiršime. Tai nužmogėjimo pavyzdys. Pa-

bėgo Sadikovas, ir valdžia jo neieškojo, nereikėjo jam atsakyti už sukčiavimus, žiaurumus, ištvirkavimą. O mus už kepalėlį duonos baudė kalėjimu.

Ligoninėje apsvėikau. Sugrįžau pas mamą, ten po truputį atsigavau. Vietoj Sadikovo įmonės direktorium paskyrė komi, karo invalidą Ječmenevą, neblogo žmogų. Jis manęs nebesuėmė į mišką, o paskyrė į statinių cechą, kur anksčiau buvau dirbusi.

1945 metais pasibaigė karas. Džiaugėmės, bučiavomės – dabar jau likę gyvi grįšime į Lietuvą. Sušaukė mus komendantas ir liepė pasirašyti, kad mes čia esame atvežti amžinai, niekur nemėginsime pasitraukti. Jei mėgintume bėgti, būsime teisiami. Pasirašėme. O mūsų buvo nebe daug: Trjoniene, Zandas, Skėrys, Giedraitienė, Toliušienė, Stankienė ir mes (gal kitą neprisimenu). Ir vėl dirbam kaip dirbė – niekas nepasikeitė.

1945 metais Zoselė išsiuntė į Gojagą šieno pjauti. Jos širdis buvo visai nualinta. Sušilusį jį įbrido į upeliuką atsigavinti. Kitos moters sėdėjo krante. Zoselė sugrįvo į vandenį, o moterys pamane, kad ji atsigulė maudytis. Matydamos, jį lyg nejuda, pradėjo ją šaukti. Ipuolusios ištraukė, bet jau akys stulpu – nebegyva. Iš Gojagos parvežė 23 metų kankinę į Žešartą. Palaidojome Žešarto kapinėse – miške, neapvertta. Aptvėrė kapą Zandas, vėliau pastatė geležinį, kalinių nukaltą kryžių su lietuvišku parašu: Zosė Makaraite (1922-1945). Zoselės visi labai gailėjo. Mama rovēsi žilus plaukus. O ji taip norėjo grįžti Lietuvon, todėl ir kabinosi į gyvenimą. Viena svajonė – Lietuva ir Lietuva. Lietuva – kaip malda.

(Bus daugiau)

SAVI PAS SAVUS?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Kun. Donaldas S. Petraitis, MIC - jubiliatas

DIEVO, BAŽNYČIOS IR VIENUOLIJOS TARNYBOJE

Kun. Donaldo Petraičio, MIC, Marijonų vyriausiojo vadovo kunigystės sidabrinė sukaktis

Marijonų vienuolija gali džiaugtis, kad savo priešakyje turi jauną, Amerikoje gimusį ir augusį vadovą, kuris jai nurodo kelią, duoda naujų idėjų, lanko visas vienuolijos išsibarsčiusius pasaulyje narius. Tas generalinis vyrėsnysis yra kun. Doñaldas Stanislovas Petraitis, gimęs ir augęs Chicagoje. Šiandien, tai yra gegužės 9 d., jis švenčia savo kunigystės 25-rių metų sukaktį. Jo tėvai Stanislovas ir Bronislava Grimelytė Petraičiai abu jau augę Amerikoje, 1937 m. gyveno Aušros Vartų parapijos artumoje, kai gimė jų sūnus rugpjūčio 13 d. Rugsėjo 12 d. jis buvo pakrikštytas Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, kur tuo metu klebonu buvo marionas kun. Mykolas Urbonavičius, MIC. Krikšto tėvai buvo Stanislava Norvaiša ir Joseph Bergles. Mokėsi taip pat Aušros Vartų mokykloje, kol įstojo į Marianopolio aukštesniąją mokyklą Thompson, Conn., kur baigęs stoji į jo paties gerai pažįstama ir jį žavinčia vienuolija - Marijonų noviciatą. Pirmuosius įžadus padarė Marian Hills vienuolyne 1956 liepos 16 d. Po to pradėjo ruošti kunigystei.

vienuoliškus įžadus, kurie leidžia vienuolijoje priimti ir kunigystės sakramentą. Teologiją baigė per ketverius metus, kaip buvo nustatyta seminarijos kurse. Kunigystės sakramentą gavo 1964 m. gegužės 9 d. Pirmas iškilmingas šv. Mišias - Primičijas laikė Aušros Vartų bažnyčioje.

Tuo po šventimų buvo paskirtas į Aušros Vartų parapiją, bet, prireikus naujų darbininkų Marianopolio mokykloje, tu pačių metų liepos 25 d. skiriamas į Marianapolį. Ten buvo paskirtas pašaukimų direktorium ir mokyklos direktoriaus padejėju. Tuo pat metu mokykloje dėstė ir anglų kalbą. Norwich vyskupijoje, kuriai priklausė Marianapolis, vyskupo pakviestas liturgijos, muzikos, meno ir architektūros komisijon.

Po Vatikano II susirinkimo vienuolijos turėjo specialias kapitulas pataisyti savo konstitucijas. 1969 m. ir Marijonų vienuolija Romoje tokią kapitulą turėjo praveisti. Jon buvo išrinktas kaip specialistas ir kun. D. Petraitis. Tais pačiais metais jis buvo išrinktas provincijos tarybos nariu ir nuo rugsėjo 2 d. paskirtas Marianopolio mokyklos vadovu-direktorium.

Direktoriaus pareigose sėkmingai dirbo šešerius metus, kol 1975 m. vėl buvo išrinktas delegatu į generalinę kapitulą Romoje. Ten buvo jau išrinktas vyriausiojo vadovo pavaduotoju - pirmuoju patarėju. Tose pareigose jam teko būti pusantrų kadencijos, tai yra devynių metų. Tuometiniam vyriausiam vadovui kun. Fidelui Grabowski dėl sveikatos iš pareigų atsisakius, kun. D. Petraitis turėjo 1984 m. lapkričio 28 d. perimti jo pareigas ir jas eiti iki naujo visuotinio vienuolijos delegatų susirinkimo.

Eilinė Marijonų vienuolijos kapitula vėl buvo 1987 m. Šioje kapituloje kun. Donaldas Stanislovas Petraitis birželio 25 d. buvo išrinktas vienuolijos generaliniu vadovu šešeriems metams. Tose pareigose jis yra

Tą sūkį girdėjome ne kartą, kai mūsų apskrūs verslininkai bandė patraukti tautiečius į savo prekybą ar siūlė kitus patarnavimus. Būtų labai puiku, jei mes, tautinio solidarumo vedami, tokiai idėjai prirtume ir, gyvendami visas materialines gėrybes siūlančiame krašte, pasinaudotume lietuvių prekybininkų ir verslininkų paslaugomis. Deja, kaip ir kitose srityse, mes gyvename tam tikrų paradoksų pasaulyje... Renkame aukas didelių darbų vardu, bet savųjų nenorime kompensuoti, kaip be jokių derybų kompensuojame kita-taučius, o iš savųjų reikalaujame „pasišventimo ir pasi-aukijimo“.

Prisimenu pokalbį, diskutuojant vieno kultūrinio renginio problemas. Buvo kalbama, kad salė kainuojanti nedaug, o už kėdžių sustatymą sumokėta 150 dolerių. Paklausiau, koks buvęs paskaitininkės ir solisto honoraras. „Honoraras?“, pasipiktinę šoko vienas iš rengėjų... „Jie yra lietuviai ir turi džiaugtis, kad mes juos kviečiame“...

ir švėsdamas šią gražią kunigystės sukaktį.

Kaip vyriausias vienuolijos vadovas, anksčiau net kaip vadovo padejėjas, jis turėjo kelis kartus aplankyti Jungtinių Amerikos Valstybių, Anglijos, Brazilijos, Argentinos, Australijos, Lenkijos, Portugalijos Marijonų vienuolynus, pasikalbėti su paskirais nariais, spręsti susidariusias problemas, guosti ligonius ir negalios suspaustus. Tai pareigos, kurių niekas negali pavydėti, nes joms reikia didelės energijos, sveikatos, pasiaukojimo dvasios ir noro padėti vienuolijos reikaluose. Romoje jis dar turi turėti įvairių santykių su Vatikanu, įvairiomis kongregacijomis, ypač Vienuolių kongregacija, suėiti su pačiu Šv. Tėvu, vyskupais ir Vatikano atstovais.

Taip pat Lietuvių Šv. Kazimiero kolegija gauna jo paramą, nes jis jaučia, kad ten reikia lietuviško, vienuoliško ir kunigystiško rūpesčio. Taip pat jo įtaką jaučia ir Romos lietuviai, kurių dar ten nemažas būrys yra dėl darbų ar pareigų užsilikusiu.

Šią vasarą Jubilias gal atvyks į Chicago, savo gimtinę, kur gyvena jo tėvai ir sesuo. Čia susidarys iškilnių proga. Bet dabar tik galima palinkėti, kad šiose atsakingose pareigose būtų su juo Dievas, kuriam jis nuoširdžiai 25-rius metus tarnavo, palaimintas Jurgis Matulaitis, kurio kapą jis trokšta aplankyti. Iškilmės bus Romoje tarp savųjų. Tik jie galės jam palinkėti Aukščiausiojo palaimos jo darbuose.

P. S.

Per ilgą eilę metų mūsų visuomeninio gyvenimo analizės pagaliau įsisąmoninam, kad visi, kurie mūsų visuomenei atiduoda savo talentą ir kūrybines jėgas, jas turi „aukoti“, bet visa kita, ar tai būtų kopūstų pagaminimas ar kavutės virimas mūsų tradicinėms vaisėms, turi būti apmokėta be derybų.

Dabar dažnai diskutuojame paskutiniuoju metu padažnėjusias keliones į Lietuvą. Kelionių agentūrų yra didelis pasirinkimas. Jos visos stengiasi sudaryti savo klientams kaip galima patogesnę maršrutą, išsikvoti iš oro linijų prieinamiausią kainą ir suteikti kaip galima geresnį patarnavimą. Su tuo yra surištos telefono ir telegrafo išlaidos, personalo atlyginimai, įstaigos inventorius, šildymas, šaldymas. Už patarnavimą kelionių agentūros gauna tam tikrą procentą iš keliautojų, oro linijų ir net viešbučių. Tų agentūrų savininkai, kaip ir kiekviena kita verslo įstaiga, ar tai būtų maisto ar batų parduotuvė, savo specialybę panaudoja kaip pagrindinį pragyvenimo šaltinį. Jie išlaiko savo šeimas, mokslina vaikus, stengiasi gyventi pagal tam tikrą savo krašto gyvenimo standartą. Vienas asmuo patyręs, kad kelionei pasiruošusi grupė naudoja vienos lietuviškos kelionių agentūros paslaugas, pasipiktinęs sako: „Kaip jie drįsta pasipiniguoti iš lietuviškų kišenių!“ Bet ar pirkdami šaldytuvus, dešras, duoną ir drabužius, mes teirujamės, kieno kišenes papildysime? Be derybų perkame automobilius, namus ir maistą, neklausinėdami, kas iš to pasipiniguos. Kapitalistinėje sistemoje prekes ir patarnavimai yra pagrįsti konkurencijos ir laisvo pasirinkimo principu. Todėl argi galima piktintis, kad lietuvis bando verstis ke'onių planavimu ar kuriuo nors kitu verslu? Kitos tautinės grupės, solidarios ir pralobusios, savo finansinius išteklius sėkmingai naudoja politinėje srityje ir tokių klausimų nestato. Gal todėl vis dar neturime profesionalaus „lobby“, pasitenkindami memorandumais ir įvairių organizacijų atstovų apsilankymais valdžios įstaigose. Turime pradėti veikti kaip pilnateisiai gyvenamo krašto piliečiai, balsuoti ir mokėstų mokėtojai, išnaudodami įsigyvenusius ir priimtus metodus politinei įtakai stiprinti. Sujungus įvairiems projektams renkamas sumas, galėtume Washingtone įsteigti „lobby“, kurio uždavinys būtų įtakoti vyriausybės atstovus Pabaltijo kraštų laisvimo klausimu. Aišku, samdytieji asmenys turėtų būti pilnai ir tinkamai apmokami.

Mūsų spaudos puslapius užpildo su mažomis išimtimis savanoriai žurnalistai, kurių vienintelis honoraras yra jų pavardžių matomumas spaudoje. Dainininkai, šokėjai, paskaitininkai bijo kalbėti apie honorarą, rengėjams tikintis, kad net ir tolimos kelionės išlaidos bus „paaukotos“ jų labui. Už nakvynes užmokama. Mokama ir už salės iššlavimą, o prieš eilę metų, statant operą „I Lituani“, šimtatūkstantinio biudžeto didžioji dalis buvo išmokėta kita-taučiams, pasitenkinant nominaliniu honoraru saviešiams. Kitais sakant, gerbiame kitataučių darbus, bet nevertiname savųjų talentų.

Laikas pasidžiaugti, kad randame žmonių, kurie rizikuoja savo santaupomis ir metasi į prekybinę sritį. Tiesa, kad ir nepriklausomoje Lietuvoje neturėjome daug apskirų prekybininkų, pelningiausias sritis perleidę Lietuvoje gyvenančioms, privilegijuotoms mažumoms. Bet jau pribrendo laikas pripažinti, kad turėjimas pinigų nėra gėda, bet būtinybė. Jei mūsų fondai džiaugiasi sutelktomis sumomis, surinktomis iš geravalių lietuvių, tai reikia džiaugtis, kad turime pasiturinčius prekybininkus ir verslininkus, naudodamiesi jų, o ne kitataučių patarnavimais. Geriau tegu mūsų šie pinigai išlaiko savo šeimas ir išmoko savo vaikus. Kad ir pavėluotai, bet vis tik įsisteigė mūsų tautos kooperatyvai ir bankeliai, nes vis tik dalis mūsų tautiečių pagaliau pradeda vertinti finansinių išteklių svarbą.

„Savi pas savuosius“ turėtų tapti mūsų šūkiu, pervedant organizacijų išteklius į lietuviškas finansines institucijas, remiant savo prekybininkus, kelionių agentūras, amatininkus ir agentus bei pardavėjus. „Savieji pas savuosius“ turi būti mūsų solidarumo ir patriotizmo konkretus įrodymas.

TULŽIES AKMENŲ TIRPINIMAS

Net ir didelių tulžies akmenis greitai ištirpdo eterio išvirkštamas ir tulžies pūslė. Mayo klinikoje tyrinėtojai - gydytojai, šį būdą išbandė su 75 pacientais, rado, kad daugumoje atvejų akmenys tulžies pūslėje ištirpsta per vieną dieną tokio gydymo. Tyrinėtojai rašo, jog šis būdas leidžia išvengti kitaip būtinos tulžies operacijos arba jos akmenų suskaldymo garso bangomis („lithotripter“). Tačiau eteris tirpina tik iš cholesterolio, ne iš kalcio suformuotus akmenis. Bet kadangi daugumas tulžies akmenų yra cholesteroliniai, šis gydymas jiems turėtų paveikus. Du minusai su šia procedūra, tai, kad po jos akmenys gali ir vėl atsirasti ir kad būna sunku eterio švirkštimą pataikyti tiesiai ant tirpinamo akmens.

CLASSIFIED GUIDE

<p>REAL ESTATE</p> <p>RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA</p> <p>RIMAS L. STANKUS</p> <p>361-5950 636-6160</p> <p>Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.</p>	<p>REAL ESTATE</p> <p>MLS KOMPIUTERIŲ</p> <p>pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose Sąj. ringai patarnaus</p> <p>J. BACEVIČIUS</p> <p>BELL-BACE REALTORS INCOME TAX - INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233</p>
<p>MISCELLANEOUS</p> <p>A VILIMAS MOVING</p> <p>Tel. 376-1882 ar 376-5996</p> <p>10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.</p> <p>FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654</p>	<p>FOR RENT</p> <p>Išnuomojamas gražus 2 mieg. butas Marquette Parko apyl. Apšildymo ir virimo dujos, viryklė, šaldytuvai, oro vėsinimas; parketo grindys, balkonai. Suuogusiems. Tel. 737-0835.</p>

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida Suredagavo Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiaros virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kita-taučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$8.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Švariai ir greitai išdažysime Jūsų kambarius

Skambinkite vakarais, po 6 v.v.: 476-5147

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPITIS

Ieškome garažo įvairių rekmenų-daiktų pasidėjimui Marquette Parko apyl. Skambinti B. Serapinui po 6 v.v. 636-2960.

GENRIKAS SONGINAS VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapsienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rastais duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

POVILAS PETKEVIČIUS LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivityje ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

Antano Gaillušio SAVANORIO DUKTĖ,

keturių dalių romane.

Čia pro skaitytojo akis pravedama įvairių kartų lietuvių gyvenimas ne tik JAV, bet Kanadoje, Australijoje ir Venecueloje vienos nepriklausomoje Lietuvoje išaugusios moters išgyvenimų plotmėje. Seni meilės konfliktai ir išgyvenimai naujus veikėjus randa jaunojoje išieivių kartoje.

Įdomiai iliustruota knyga kainuoja 9 dol. Su persiuntimu — 10.50 dol. Illinois gyventojai moka 11.30 dol. Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.** Ši knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Vilniaus folklorinio ansamblio „Ratilio“ vadovė, muzikologė Zita Kelmickaitė Clevelande susitiko su Lietuvos Tautinio meno ansamblio „Čiurlionio“ pirmininku Vladu Plečkaičiu.

Nuotr. V. Bacevičiaus

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

„RATILIO“ ANSAMBLIO ISLEISTUVĖS

Vilniaus universiteto folklorinis ansamblys „Ratilio“, apie mėnesį gastroliavęs įvairiose JAV lietuvių kolonijose, pakviestas St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų klubo vadovybės ir LB St. Petersburgo apylinkės valdybos, balandžio 25 d. vakare atvyko į St. Petersburgą. Pirmąjį spektaklį davė balandžio 26 d. Lietuvių klube (publikos susirinko 480), o antrąjį balandžio 27 d. Eckerd College salėje (380 žmonių). Visi ankstyvesnieji jų pasirodymai mūsų spaudoje gražiai įvertinti. Puikiai jie pasirodė ir čia. Jais gėrėjosi ne vien St. Petersburgo lietuviai, bet buvo suvažiuavusių ir iš įvairių Floridos apylinkių. Svečių tarpe matėsi ir iškilų plunksnos darbuotojų, tad apie pačius spektaklius viliuosi vienas jų parašys, aš gi rašau tik apie ansamblio isleistuves.

Išleistuvių vakariene, pabendravimas su ratiliečiais ir atsivertimas su jais surengta balandžio 28 d. 6 val. vakare. LB apylinkės valdybos pirmininkas Algis Dūda atitinkamu žodžiu pradėjo pobuvį. Lietuvių Šv. Kazimiero misijos vadovas kun. Vytautas Zakaras sukalbėjo prasmingą, pritaikytą šiam vakarui, invokaciją.

Visiems pasistiprinus ir ratiliečiams prie stalų sudainavus įvairių dainų, apylinkės pirm. A. Dūda pradėjo antrąją šio pobūvio dalį, kuriai pravedė pakvietė JAV LB tarybos narį ir PLB seimo atstovą Adolfą Armalį.

A. Armalis po įžanginio žodžio, kreipdamasis į „Ratilio“ narius, taip kalbėjo: Jūs mums taip puikiai perdavėte prieš šimtmečius mūsų senolių gyvąją lietuvišką dvasią. Ji, kaip tada, taip ir dabar išreiškia žodžiu, daina ir šokių. Jums dėkoju žiūrovų plėjimui, jums dėkoju pavieniai lietuviai, spektaklių rengėjai ir mes visi čia esantieji jums lietuvišku nuoširdumu sakome aciu. Iš jūsų dviejų spektaklių mes dar stipriau pajutome, jog lietuvių tautos kartos, kad ir miršta, tačiau tautos dvasia gyvuoja, vis stipriau reikiama naujose kartose. Palaiminta lietuvių tauta, kuri, nežūrint labai žiaurios 50 metų trukusios tautinės, religinės ir ekonominės priespaudos, išaugino tokį puikų lietuvišką čia matomą jaunimą ir kuris randasi visoje Lietuvoje. Jei dar net prieš metus daug kas išvijojo abejojo gyva lietuviška jaunimo dvasia, šiandieną galima drąsiai tvirtinti, kad šių dienų jaunimas yra tikra garantija gražiai Lietuvos atečiai.

Vlko valdybos pirmininkas

dr. Kazys Bobelis, atsivertindamas su ansambliciais, tarė: Tikrai buvo nepaprastai malonu keletą dienų su jumis praleisti, pasidžiaugti jūsų lietuviškais, pums pristatytais, tautiškais šokiais, dainomis ir priminti mums ir mūsų vaikams mūsų krašto praeitį. Mes džiaugiamės, kad Lietuvos jaunimas atgimęs, mes džiaugiamės, kad Lietuvoje yra naujas tautinis atgimimas ir taip pat džiaugiamės ir tikimės Lietuvos laisve, kurią jūs ir mes kartu vieną dieną pasieksime. Bet taip pat mes niekada neužmiršime tikrosios realybės, tikrovės. Man labai įstrigo aną dieną girdėti solistės Pavilionienės žodžiai, kuomet ji mums citavo Miškinio eilėraštį, ypač jo pabaigą: „O, Viešpatie, kokia baisi yra tikrovė“. Ir tikrai mes niekad negalime tos tikrovės užmiršti. Ji ir šiandien dar egzistuoja. Mus skiria ne tik Atlantai, bet ir geležinė siena, kuri, nors byra, dreba, barska, bet ji vis dar egzistuoja, atskirdama mus ir jus. Mes turime dirbti visi, visomis jėgomis, stipriai, vieningai, kad tą sieną sunaikintume ir kad Lietuva būtų laisva. Jūs tą mūsų siekimą perduokite mūsų broliams ir sesėms, kad mes visi kartu vieną dieną galėtume matyti laisvą, nepriklausomą Lietuvą. daug jums sėkmės!

Ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė pasidžiaugė, kad po išgyvento nuovargio, Florida buvo vienintelė vieta, kurioje jie išsimiegojo. Vienintelė vieta, kur gavę saulės spindulį, nes jį nematydavę. Išlipdavę iš autobuso ir bėgdavę į salę koncertuoti. Čia pasijutė, kaip tikri amerikiečiai. Visiems, kurie priėmė ansamblicius nakvynei ir juos globojo, „Ratilio“ narių vardu šiltais žodžiais ji nuoširdžiausiai padėjo. Po to papasakojo, kad dabar ir Lietuvoje daug kas klausia, kaip čia yra, kad tie jauni studentai dainuoja labai senas dainas. Tokias dainas, kad daugelis esą ir iš jūsų neatsimena. Ir kai kas abejoja ar tikrai jos senoviškos. Jos šiek tiek monotoniškos, galbūt neefektingos. Taip yra iš tikrųjų. Dabar studentai, jei atvažiuotumėt į Lietuvą, jūs pamatytumėt, jų yra visokių: yra labai madingai apsirengusių, jų yra pasigėrusių, taip pat ir rantom subadytom – narkomanų (nesą čia ko slėpti), jų yra žaliai, raudonai, geltonai nudažytais plaukais ir nuskusta viena puse galvos. Daugybė roko koncertų, į kuriuos studentai eina. Ir vis dėlto yra vienas skirtumas. Net ir tie, kartais liūdnom akim, pavargę atrodytu, jauni žmonės, visi jie suklūsta ir nutyla, kada jie ateina į tradicinę mūsų šventę – Vilniaus mieste festivalį, kuris trunka visą savaitę. Tuo metu Vilniuje yra dainuo-

jamos liaudies dainos, šokami šokiai ir visa tai vyksta senovės universiteto arba Vilniaus senamiesčio kiemuose. Ir va šitie liūdni jaunuoliai, tikrai madingi ir gražūs bei ir universitetą baigę, jie visi iki nakties stovi ir dainuoja. Ir kodėl gi visą naktį tokias liūdnas dainas dainuoti? Mūsų tauta tokia ir yra. Matyt visi pasiilgo kažkokio labai tikro daikto, tikrų kažkokių vertybių, paprastas melodijos, nemandrios. Kai išgirsta tokią neįmantrią, bet labai nuoširdią melodiją, jie kiekvienas pasijunta lyg kokią dvasinę išpažintį. Labai paprastai dalykai, labai paprastai sakomi, ir tai jiems yra savotiška atgaiva po visko – po politikos, po roko maršų per Lietuvą, po visų šiuolaikinių problemų. Pažymėję dar, kad „Ratilio“ ansamblis įsisteigė 1968 metais. Jo steigėjos 3 moterys: Veronika Pavilionienė ir dar dvi filologės pradėjo mūsų ansambli. Baigdama šį pasakojimą vadovė Z. Kelmickaitė supažindino publiką ir su savo ansamblio nariais, išskiesdama kiekvieną prie scenos ir apibūdinama kuriame kurse, ką studijuoja ar jau yra baigęs ir iš kur kilęs. Galop supažindino jį ir su Vilniaus universiteto prorektorium prof. dr. Rolandu Pavilioniu.

Tarė žodį ir R. Pavilionis. Šiandieną čia atsivertindami vakaras, o man pirmoji diena šiame mieste. Bet taip jau nutinka, kad susitinkam, tuoj tenka ir išsikirti. Yra graudu, bet tie mūsų susitikimai tik laikini, yra pradžia kitų susitikimų. Aš reikiu jiems didelę padėką, nes jie atliko didžiulį darbą, galima sakyti net žygdarbį, suradę pirmuosius kontaktus, pirmuosius ryšius, kurių mums labai trūko. Jie vieni iš tų žmonių, kurie savo šviesia tauria, autentiška daina ir šokiu, savo jaunystę ir savo giliais jausmais bei žodžiais, kuriuos išsakė savo šeiminkams (čia juos globojusiems), tikrai padeda grauti tą sieną, apie kurią šiandieną kalbėjo dr. Bobelis. Tai yra labai svarbu. Visų tų žmonių šiandieną auga Lietuva ir matyt čia yra jos viltis. Atsiskyriaui nuo grupės ne todėl, kad turėjau kokių nors biznieriškų reikalų, bet turėjau rektorius Kubiliaus pavedimą paieškoti ryšių su Amerikos universitetais. Pavelavau atvykti į šitą labai puikų miestą tik todėl, kad vakar vyko dar derybos su Illinoiso Chicagoje vadovybe ir mes nutarėme dėl mainų. Turime paruošti artimiausiu metu galutinį projektą. Jau nemažai žmonių

galės vykti į vieną arba kitą Amerikos universitetą: ir studentų, ir tyrinėtojų, ir mokslininkų. Šitas padaryta šiek tiek prilipus prie Zitės anamblio. Ką mes pažinome atvykę į labai svetingą Ameriką ir jūsų mieste, tai bus tikras padėkas mūsų ateities ryšiams. Labai nuoširdžiai dėkoju universiteto ir rektorius Kubiliaus vardu, baigė savo žodį prof. dr. R. Pavilionis.

Po to „Ratilio“ ansamblis su visa publika sugiedojo „Lietuva brangi“.

Atsivertindami vadovaujau A. Armalis pažymėjo, kad „Ratilio“ viešnagė čia organizavo ir tvarkė dvi mūsų vietovės organizacijos: Amerikos LB St. Petersburgo apylinkė ir Lietuvių pensininkų klubas. Vienkart pakvietė LB apylinkės pirm. A. Dūda, kuris per ansamblio vadovę Zita Kelmickaitę įteikė visiems „Ratilio“ dalyviams dovanėle.

Po to buvo pakviestas St. Petersburgo lietuvių pensininkų klubo pirmininkas Bronius Ginčiauskas, kuris tartame žodyje, be kita ko, pareiškė: Jūs, mielieji ansambliciai, esate lietuvių tautos kultūros ugdytojai ir saugotojai, šviesūs žiburiai, taip nuoširdžiai, ryžtingai ir su meile savajai tėvynei švietė jos sutemų gūdžių naktį, nešę tautai viltį ir prisikėlimą laisvam gyvenimui. Šį vakarą atsivertindami su jumis, nuoširdžiausiai dėkojame jums už mums atvežtus mūsų tėvynės kultūros deimantus. Pirm. B. Ginčiauskas pasakė dar, kad ir pensininkų klubas įteiks ansambliui dovanėle.

Baigiamajame žodyje apylinkės pirm. A. Dūda pasakė, kad pagal abiejų organizacijų sutarimą Lietuvių Bendruomenės apylinkėi teko suruošti šias isleistuves. Stengtasi viską atlikti, kaip galima geriau. Žinoma reikėjo ir gausaus būrio talkininkų. Jis išvardino visus, kurie prie isleistiųjų surengimo prisidėjo, o taip pat ir visus tuos, kurie atsilankiusius ansamblicius priėmė ir juos globojo, išreiškdamas jiems visiems nuoširdžiausią padėką. Po to jis pakvietė Lietuvių klubo, kuriame vyko šis pobūvis, pirmininką Antaną Gudonį atsivertindami.

A. Gudonis, tarp kitko, kalbėjo: Lietuvių klubui jūs įteikėte tą gražią tautinę juostą, pluoštą literatūros ir meno, už ką mes labai dėkingi. Savo dainomis ir muzika jūs nuvedėte mus į Lietuvos laukus, ežerus ir miestus. Mes jus skaitome tautos didvyriais. Nežiūrint nemaloniškos priespaudos ir visų

pergyvenimų, rusai nesugebėjo lietuvių nutautinti. Jaunimas žengia pirmyn. Mes džiaugiamės matydami jus, mums garbė, kad aplankėte mus. Komunizmo idėjos žlunga. Lietuva bus laisva ir nepriklausoma. Sveikatos ir ištvėrmės ansamblio dalyviams.

Tuo ir baigėsi oficialioji su ansambliciais atsivertindami dalis. Šiose „Ratilio“ isleistuvėse dalyvavo 280 lietuvių.

K. Gmž.

MŪSŲ KOLONIJOS

Lemont, Ill.

MAIRONIO MOKYKLOJE

Maironio lituanistinės mokyklos metinis pobūvis įvyko balandžio 22 d. Lietuvių centre Lemonte. Pavasariškai mokytojos D. Šlenienės išpuošta, naujai praplėsta salė prisipildė gausiu būriu tėvelių, giminių bei draugų. Sveičius šiltu žodžiu pasveikino mokyklos direktorė Laima Trinkūnienė, pakviestą smagiai pabendrauti ir pasilinksminti.

Programą atliko „Antro kaimo“ aktoriai J. Riškus, E. Tuskenis, J. Jakštytė-Landfield, A. Vitaitė ir J. Kapačinskas. Vaidybiniai škiečiai buvo pritaikyti mokyklinio gyvenimo aktualijoms. Nebuvo užmiršta ir komiška pavaizduoti kaip renkamos tolimesnės aukos Lietuvių centrui.

Po to buvo pristatyti svečių tarpe buvę Vilniaus etnografinio ansamblio „Ratilio“ atlikėjai su meno vadove Zita Kelmickaitė. Jie taip pat atliko trumpą programėlę, sudainuodami keletą liaudies dainų, nukėlusius mus į tolimą senovę, su akordeonu užvesdami kaimo polkute ir įtraukdami į šokių sūkurį vietinius lietuvius. Ir bendrai salėje buvo ne vienas svečias iš Lietuvos, neskaitant ansambliciu. Džiugu žiūrėti, kaip mezgasi ryšiai tarp isleivijos ir tėvynės lietuvių.

Pasistiprinus šilta vakariene, skaniai paruošta A. Šoliūnienės, kojos lengvai slydo naujuoju šokių parketu, smagiai grojant „Gintaro“ orkestrui. Pabaigai direktorė Laima Trinkūnienė ir buvusios direktorės M. Milašienė ir A. Gasnerienė buvo pakviestos ištraukti laiminguosius dosnių laimėjimų bilietus. 500 dol. prizą laimėjo R. ir A. Končiai. Rūta Končienė yra mokyklos mokytoja. 250 dol. laimėjo Rūta Naujokienė ir 150 dol. – J. Lendraitis.

Tai buvo kultūringas ir smagus vakaras.

Sniega Masiulienė

Einu prie Tavęs, o Viešpatie, išpažindamas, kad esi geras, švelnus, atlaidus ir malonus, o gyvasi Dieve. Tikiu, kad tik Tu vienas žinai, ką darai, o žmogus yra vėjo blaškomas žaislelis. Aš

tvirtinu, kad karstas, kuris uždaro mirusius, atskleidžia naujus horizontus, ir kad tas, ką mes laikome pabaiga, yra tik pradžia.

V. Hugo

A.†A. ANDRIUS DAUGIRDAS

mirė 1989 m. gegužės 6 d., sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Čikagoje gyveno nuo 1942 m.

Liko nuliūdę: žmona Eugenija, pusbrolis dr. Antanas Marčiukaitis su šeima, svainės: Ona Račiūnaitė ir Gražina Valaitienė su šeima; Lietuvių sesuo Anelė-Benigna ir kiti gimines.

Velionis pašarvotas antradienį, gegužės 9 d. Petkus-Marquette laidotuvių koplyčioje, 2533 W. 71 St. Lankymas nuo 3 val. iki 9 v. vak.

Laidotuvės trečiadienį, gegužės 10 d. Iš koplyčios 9 v. r. išlydimas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią ir po gedulingų pamaldų laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Maloniai kviečiame visus gimines ir artimuosius dalyvauti laidotuvėse.

Liūdi: žmona, sesuo ir kiti gimines.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

RELIGINĖS KNYGOS LIETUVAI

Daugiau kaip keturiasdešimt metų vykdytas draudimas katekizuoti vaikus ir spausdinti religinę literatūrą padarė didelę moralinę žalą mūsų tėvynei. Ši žaizda pati savaime neužgis vykstančio atgimimo pavasarį. Be to, žiaurios žudynės Gruzijoje ir įvairūs Ivanovai bei Liagačiovai tėvyneje ir Maskvoj rodo, kad šis pavasaris nėra be pavojaus. Todėl reikia nedelsiant ieškoti balzamo šiai piktžaiždei gydyti ne tik dėl to, kad yra pavojus vėl užsitenkti geležinei uždangai, bet dar labiau dėl to, kad jau ilgiau šį žaizda pūliuos, juo sunkiau bus iškopti moralinį nuosmukį iš melo ir prievartos sužalotų sielų.

Todėl reikia labai džiaugtis, kad ses. Ignė, Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolyno veiklinarė, surado amerikietiška religinių knygų leidyklą, kuri pažadėjo nuostabią pagalbą šioje srityje. Ši leidykla ruošiasi neruokus išleisti šešias gausiai iliustruotas religines knygeles, skirtas vaikams. Leidykla sutiko prijungti prie šimtąskaitantini angliškų knygų tiražo

ir lietuviškus vertimus su tom pačiom spalvotom iliustracijom. Žinoma, vertimų lietuvių kalbą tenka pačiai ses. Ignėi pasirūpinti. Už spausdinimą (darbą ir popierių) reikia mokėti tik po 50 centų už kiekvieną knygelę! Tai yra pasakiškai pigu, turint galvoje gausias spalvotas iliustracijas.

Taigi, jei norėtume atsispausdinti po dešimtį egzempliorių kiekvienos šios knygelės, turėtume sumokėti tik 30 dolerių! Tačiau ką pagydytume su tokia „didele“ dvasinio balzamo doze? Tai būtų juokinga! Todėl leidykloje užsakyta ne po dešimtį, bet po dešimtį tūkstančių kiekvienos knygutės, taigi iš viso 60,000 knygučių. Tai yra irgi tik lašelis, palyginus su 200,000 užplanuotu Šapokos istorijos tiražu. Tačiau ir 60,000 knygučių bus jau apčiuopiamas lašas nuskaidrinti vaikų sieloms ir nuteikti jas ieškoti amžinos tiesos ir gerio.

Šitam jaunųjų sielų vaistui reikia 30,000 dolerių. Ses. Ignė turėjo pakankamai meilės mūsų tėvynės mažiesiems ir pakanka-

mai sumanomo surasti būdą šioms knygelėms pagaminti, bet ji juk neturi nė 30 dolerių, o ką jau bekalbėti apie 30,000. Tačiau vis tiek, ar ji turi ar neturi, reikalas visiems mums per daug svarbus ir proga per daug palanki, kad ja nepasinaudotume.

Todėl suruoškime mažiesiems savo broliams ir sesėms Lietuvoje gėrio muzikos operą, suorganizuokim jų sielų džiaugsmo šokių šventę, paskirkime literatūros premiją — kiekvienas iš savo kišenės po dolerį, po šimtą ar po tūkstantį, nes tai yra svarbiau, negu opera Chicagoje ar šokių šventė Hamiltone. Apmokekime šių religinių knygų leidimą ir pasiūskime jas kartu su savo meile mažiesiems čiulbonėliams Lietuvoje, kad jie išmoku čiulbėti savo meilę Viešpačiui ir joje atrastų kelią į šviesesnį rytojį. Nedelsdami ir nešykstėdami rašykim čekius Special Apostolic Fund vardu ir siūskim juos šiuo adresu: Sr. Ignė Marijošius, Immaculate Conception Convent, 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260.

APLINK MUS

x A. a. Andrius Daugirdas, 86 metų amžiaus ilgametis „Draugo“ administracijos tarnautojas, dėl ligos ir amžiaus išėjęs į pensiją, mirė gegužės 6 d. ligoninėje. Bus pašarvotas gegužės 9 d., antradienį, Petkaus Marquette laidojimo įstaigoje ir laidojamas iš Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios po gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuliūdime liko žmona Eugenija ir daug jo ir žmonos giminių Chicagoje, Amerikoje ir Lietuvoje.

x Dr. Dalios Garūnaitės ir Lino Sadausko užsakai prieš moterystės sakramentą eina Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x Dainų šventės seminaras, kurį organizuoja muzikas Faustas Strolia, įvyks birželio 20-23 dienomis Dainavos stovyklavietėje. Kviečiami visi chorų dirigentai ir po keletą chorų atstovų seminaro dalyviai. Stovyklos nuoma apmokama rengėjų, o pačių dalyvių transportacija ir maistas.

x Petras Aleksa, JAV LB Kultūros tarybos narys, rūpinasi laureatų šventės sceniniu apipavidalinimu ir medaliais laureatams. Pirmą kartą šalia finansinių premijų, kurių mecenatai yra Lietuvių fondas ir JAV Lietuvių Bendruomenė, Kultūros taryba iškilmingai įteiks laureatams ir medalius. Prasome visuomenę gausiai atsilankyti į šią kūrėjų pagerbimo šventę.

x „Didysis Kovotojas“, kunigas Karolis Garuckas, S.J., redaguota Jono Kidyko, išėjo iš spaudos. Išleido „Krikščionis gyvenime“ leidykla. Knyga apima kun. K. Garucko biografiją, darbus ir pabaigoje duodami jo laišukai. Išleista gražiai, kietais viršeliais, 385 psl.

x Putnamo seselių rėmėjų surengta vakariėnė ir programa gegužės 7 d. praėjo gražiai ir gerai. Buvo nemažai atsilankusių, dalyvavo ir kalbėjo Nekalto Prasidejimo Marijos seserų provinciolės ses. Bernadeta, ses. Ona Mikailaitė ir kt. Plačiau bus kita diena.

x Raimundas Gierstikas, Oak Lawn, Ill., su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. dienraščio stiprinimui. R. Gierstiką įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x A. Koyelaitis-Kojalavickas, West Lorne, Kanada, Stasys Ančulis, Twin Lake, Wisc., Gailutė Palionis, Middleton, Wisc., atsiuntė po 8 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Po 7 dol. — Juozas Gedmintas, A. Plačas, Elena Mekys. Labai ačiū.

x Rožinis ir šv. Mišios bus aukojamos gegužės mėn. 12 d., penktadienį, 6:30 v.v. tėvų jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų pokalbis J. centre tema: „Krikščioniškojo atsinaujinimo judėjimas pasaulyje, Lietuvoje ir šeimose“. Mišias koncelebruos ir pokalbyje dalyvaus kun. dr. K. Trimakas ir kun. R. Repšys. Visi maloniai kviečiami. Židinis.

x Laureatų IX-ji premijų šventė įvyks gegužės 20 d. Jaunimo centre Chicagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Rezervacijoms skambinti Irenei Polikaitienei 434-2243.

x Kun. Alfonso Svarinsko sutiktuves ruošia tarporganizacinis komitetas, į kurį įeina svarbesniųjų organizacijų atstovai. Prasidės birželio 4 d. iškilmingomis pamaldomis Švč. M. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 10:30 val. Po to susitikimas Jaunimo centro didžiojoje salėje 3 val. p.p. Užsibaigs vaišėmis kavinėje ir pabendravimu. Kviečiami visi lietuviai gausiai dalyvauti.

x Nauji drąsūs Lietuvos kino studijos filmai apie žmonių likimus Tarybų Sąjungoje bus rodomi Seklyčioje ketvirtadienį, gegužės 11 d., 5:30 ir 8 val. vak. ir šeštadienį, gegužės 13 d., 2:30 ir 5 val. p.p.

x Šv. Vardo Vyrų draugijos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje bendra šv. Komunija bus ateinantį sekmadienį, gegužės 14 d., per 8 val. šv. Mišias. Bus paminėta ir Motinos diena. Po šv. Mišių salėje bus bendri pusryčiai ir motinų pagerbimas.

x Nekalto Prasidejimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke gegužinės pamaldos bus kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7 val. vak. Visus parapičius kviečia dalyvauti.

x Komp. Vlodo Jakubėno kūriniai dažnai girdime įvairiuose renginiuose. Dabar jis savo amžiaus 85-rių metų sukaktyje bus pagerbtas Chicago Jaunimo centre gegužės 12 d., penktadienį, vakaroneje 7:30 val. vak.

x St. Xavier College, 3700 W. 103 St., gegužės 16 d., antradienį, 7 val. vak. bus gailestingųjų seserų (nursių) informacinė sesija.

x Kaip maistu gintis nuo sklerozės — gail. sesers Elenos Peržinskienės pranešimas Alvu do pažmonyje Lietuvoje sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v.p.p. Dalyvauja kun. Juozas Juozevičius. Gydytojas aiškina, kaip kovoti su storosios žarnos vėžiu. Kraujospūdiu matavimas. Kraujo tyrimui lapelių išdavimas ir apie gautus paaiškinimus. Cirkas-video filmas. Visi laukiami, visiems įėjimas laisvas.

x Pasaulio Lietuvių centro nauji nariai: J. A. Biručiai, Glen Ellyn — 1,000 dol., V. E. Pauliai, Willowbrook — 300 dol., G. R. Šatai, Sunny Hills, FL — 25 dol. Savo įnašą padidino 1,000 dol. Gražina Liautaud. Nuoširdžiai dėkojame. (sk)

x Lietuviškai kelionių agentūrai reikalingas patyres tarnautojas (galintis dirbti su PARS). Skambinti 238-9787. (sk)

x Zigfridas Orentas iš Šiaulių ieško savo giminių Orentų, po II Pas. karo išvykusių į JAV, galbūt į Hartford, CT. Orentai prašomi rašyti: Lithuania, 235400 Šiauliai, Žemaitės 33-47, Z. Orentui. (sk)

x Video ir stereo aparatūrą siunčiame į Lietuvą. Siunčiame kargo į Maskvą arba Vilnių ir iš kitų JAV miestų. Tikslai ir sąžininga kargo informacija persiunčiant jūsų daiktus. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145. (sk)

x Nuo gegužės 17 iki birželio 5 d. išvykstu į Lietuvą. Galio patarnauti nuperkant automobilį jūsų giminėms arba padedant jiems apsipirkti „dolerinėje“. „Lietuva Parcel Service“ dirbs ir nebus uždaryta. Kreiptis pas J. Juodvalkiene, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 847-2614 arba 927-3704. (sk)

Pagerbtos ilgametės K. Donelaičio mokytojos. Iš kairės: Bronė Prapuolienė, Ona Jagėlienė, Regina Kučienė ir Marija Placienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KRISTIJONO DONELAIČIO MOKYKLAI 30 METŲ

Mokykla, pagal savo šūkį „Mylėsi Lietuvą iš tolo visa širdim, visais jausmais“ auklėjanti mūsų lietuvišką jaunimą, šiais metais švenčia 30 metų sukaktį. Ši reikšminga sukaktis buvo atšvęsta balandžio 8 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje Chicagoje.

Šventė pradėta iškilmingai akademija. Mokytojas Juozas Polikaitis, pasveikinęs svečius, mokytojus, tėvelius ir mokinius, tolimesnei programai vesti pakvietė dr. Leoną Kriaučeliūną. Dr. Leonas Kriaučeliūnas, mokyklos ilgametis mecenatas, jau ketvirtą mokyklų sukaktį pravedęs, gerai susi-

x M. Vilutis, (Mrs.), Frankfort, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorė, pratęsė prenumeratą už 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū už nuolatine paramą dienraščiu.

x Dr. Kazys Šidlauskas, St. Petersburg Beach, Fla., dr. V. B. Volodka, Largo, Fla., dr. V. B. Raulinaitis, Chatsworth, Cal., dr. Gržaina Paegle, Marion, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Dr. Ona Bakaitis, dr. Aldona Naudžiūnė, Vytautas Juodka, Gražina Markonis, K. Čepaitis, Vacys Mitkus, visi iš Chicago, Ill., A. V. Giedraitis, Willowick, Ohio, O. Kremeris, La Grange, Ill., St. Vaškys, St. Petersburg Beach, Fla., V. G. Ankus, Oak Lawn, Ill., Povilas Ivaška, Upper Marlboro, Md., Jonas Adomaitis, Sunny Hills, Fla., Joseph Sabas, Apo, N.Y., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Kun. Antano Saulaičio, S.J. 20 m. kunigystės sukaktis ir 50-tas gimtadienis bus paminėti gegužės 19 d., 7 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Šiam maloniam pobūviui kviečiama registruotis savaitės dienomis pas A. Likanderienę, tel. 737-8400. (sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiai. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linių skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodrome, skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300. (sk)

x „Pas močiutę augau, rūtytelės skyniau...“ Motinos Diena gegužės 14. Skambinkite Baltic Blossoms dabar! Tel. 434-2036. (sk)

pažinęs su mokyklos vargais, džiaugsmiais, rūpesčiais, po trumpo ir linksmo įvado pakvietė mokyklos direktorių Juliją Širką prabilti ir svečius. Direktorius savo kalboje, pasidžiaugdamas ir pasiguosdamas, trumpai perbėgo ilgą ir sunkų mokyklų 30 metų kelią. Ilgiau sustodamas prie mokyklų kūrimosi istorijos, kuri ne visiems po 30 metų yra žinoma. Mokykla įsikūrė 1959 metų rudenį. Pirmajam tėvų susirinkimui ir mokyklos atidarymui vadovavo mokyklos steigimo iniciatorius Antanas Kašuba. Mokykla prisiglaudė evangelikų liuteronų Teviškės parapijoje, vaishingoje ir rūpingtonoje to meto parapijos klebono kun. Anso Trakio globoje. Pirmajam tėvų komitetui pirmininkavo Eugenijus Gerulis. Naujai mokyklai vadovauti buvo pakviestas mokytojas Julijus Širka, kuris prieš tai vadovavo Toronto Maironio mokyklai, ir mokytoja Ona Rozniekienė, neseniai atsikėlus iš Philadelphiajos.

Mokyklos atidaryme sveikinimo žodyje Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos pirmininkas Jonas Jasaitis džiaugėsi nauja mokykla, o Teviškės parapijos klebonas kun. Anas Trakis didžiavosi, kad jo parapijos patalpos tarnaus ne tik Dievo garbei, bet ir lietuvių tautos labui.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas praveda Kr. Donelaičio lietuviškos mokyklos 30 metų gyvavimo minėjimą Jaunimo centre.

Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **A. a. Vincas Ambrozaitis**, 82 metų amžiaus, kilęs nuo Raseinių, balandžio 17 d. gaisro metu žuvo savo namuose. Palaidotas iš Aušros Vartų bažnyčios. Nuliūdime liko trys sūnūs ir trys dukros. Viena jų yra Vilniaus operos žymi solistė, aplankiusi Kanadoje savo tėvą ir kitus artimuosius.

— **A. a. Yvonne Pukterienė-Bouvet**, 62 metų amžiaus, balandžio 19 d. mirė Montrealyje. Pamaldos už velionę buvo Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Nuliūdime liko vyras, sūnus, dukte su šeimomis.

— **Aušros Vartų parapijos** choras Montrealyje gegužės 7 d. turėjo koncertą, kuriame dainavo ir solistas Antanas Keblys. Akompanavo Madeleine Roch ir Aleksandras Stankevičius.

— **Toronto Maironio ir Hamiltono Vysk. M. Valančiaus** lietuviškos mokyklos išleido sukaktuvinį metraščių paminėti mokyklų 40 metų gyvavimo sukaktį. Metraštyje daug mokinių rašinių ir nuotraukų. Redagavo ir paruošė G. Paulionienė, J. Danaitis, R. Ločeris, V. Stanevičienė, Ž.

mokyklą: 8 metų kursą sutraukė į šešerius metus, paliktas vaikų darželis. Tais pat metais įsteigta ir Kr. Donelaičio aukštesnioji lietuviškos mokykla. Visos šios reformos nesulaugdė mokyklos, bet ją dar labiau sutvirtino. Kr. Donelaičio mokykla buvo ir yra viena iš didžiausių, tvarkingiausių ir drausmingiausių mokyklų laisvame pasaulyje. Per trisdešimt metų daug mokinių perėjo per Kr. Donelaičio mokyklos suolus: pradžios mokyklą baigė 636 mokiniai, o aukštesniąją — 554 abiturientai. Per 30 metų mokykla sukūrė įvairių tradicijų — švenčių. Buvo suruošta 23 pavasario šventės, suruošta 15 lietuviško žodžio švenčių. Pradžios mokyklos mokinių kūrybai parodyti yra leidžiamas laikraštėlis „Pirmieji žingsniai“, kuriu jau išleista 118 numeriai. Aukštesnioji mokykla leidžia metraščius, kurių 23 nr. išėję šiais jubiliejiniais metais. Reikalui esant mokykla leidžia vadovėlius, pratimų sąsiuvinius, kuriais naudojasi ir kitos lietuviškos mokyklos. Mokykla turi savo vėliavą, kurios mecenatai yra Irena ir dr. Leonas Kriaučeliūnai.

Lėšoms telkti tėvų komitetas rengia kasmetinius balius, o per paskutinius 10 metų kasmet rengiamos madų parodos, kurių pirmosios 8 buvo surengtos Vidos ir Roberto Kosmonų Lees Krautuvų savininkų. Direktorius Julijus Širka dėkojo savo kolegoms mokytojams, mokyklos draugams, mecenatams, tėvams ir visiems, kurie prisidėjo prie mokyklos išlaikymo darbo. Per kelias minutes, sunku buvo direktoriui papasakoti, kas buvo daryta per ilgus 30 metų, sunku buvo visiems padėkoti. Kr. Donelaičio mokyklų mokiniai yra gyvi liudininkai mokyklos sėkmingo ir našaus darbo lietuviškos išlaikymo kelyje šeimose.

Dėl svarbių priežasčių nedalyvaujant, Tėvų komiteto pirmininko Rimo Dumbrio sveikinimą perskaitė Raimundas Gierstikas. Mokytojas Juozas Polikaitis iškvietė, pagerbė ir apdovanojo mokyklos ilgametis mokytojas — tai Br. Prapuolienė, O. Jagėlienė, Regina Kučienė ir Marija Placienė. Pagerbtas ir direktorius Julijus Širka, padėkota Zitai Širkienei. Visi kiti mokytojai iškviešti sceną ir jiems padėkota, supažindinti su svečiais ir

Šelmienė ir R. Rygelienė. Viršelis L. Ločeris, nuotraukos J. Miltenio ir Pranaičio. Spausdino Dainaičio spaustuvė.

— **Tolimas Vancouveris**, B.C., Vasario 16 paminėjo vasario 17 d. Minėjimą atidarė E. Gumbelis, vėliavų sargyboje buvo Julija Paliulytė ir Rimas Macijauskas. Paskaitą skaitė sveičias iš Toronto Algirdas Vaičiūnas, meninę dalį atliko Liet. Bendruomenės paremta „Sutartinė“, vadovaujama Nijolės Benotienės, dainuojant Dainai ir Zitai Girklytėms ir Danai Pargauskaitei. Pabaigoje dar padėkavo Julija Paliulytė ir Vida Malerienė.

— **Montrealio kino teatre** eina filmas „Malarek“. Jam visą muziką yra sukūręs lietuvių tarpe dirbęs muz. Aleksandras Stankevičius. Jis taip pat vadovauja ir lietuvių chorui.

ITALIJOJE

— **A. a. ses. Barbora Juškaitytė**, 85-rių metų amžiaus, mirė Alesio mieste, netoli Genuos, Šiaurės Italijoje. Ji buvo Marijos krikščioniškos pagalbos — saleziųčių vienuolė.

tėvais. Mokyklą, direktorių ir mokytojus sukakties proga sveikinimo vysk. Vincentas Brizgys, gen. kons. Vaclovas Kleiza, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas, Teviškės parapijos klebonas, kun. Anasas Dumpys, prie sveikinimo pridėjo 3000 dol. čekį, po 100 dol. kiekvieniems metams, JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė prie sveikinimo ir vokelį pridėjo, o lietuviai skautai direktoriui Julijui Širkai medalį prisegė. Raštų sveikimo gen. konsule Jūzė Daužvardienė ir Ped. lietuviškos instituto direktorė Stasė Petersonienė.

Po akademijos buvo meninė dalis, kurią atliko mokyklos mokiniai — jie šoko ir dainavo. Mokinių chorui dirigavo Darius Polikaitis. Dainas paruošė mokytojai Audrius Polikaitis ir Darius Polikaitis. Pradinės mokyklos šokių mokė Danutė Penčylaitė, o aukštesniosios mokyklos mokytoja Dalia Polikaitytė. Meninė programa buvo baigta mokyklos daina „Su mokslu ir rytoj“. Po gausios ir skanios vakarienos svečiai, tėvai, mokytojai ir mokiniai dar ilgai sveičiavosi ir šoko grojant „Zaros“ orkestrui.

Atvažiuojant į šį kraštą tėvai, lietuviško reikalo vertėjai, steigė mokyklą ir stengėsi, kad jų vaikai išaugtų susipratę lietuviškai. Po trisdešimt ar daugiau metų kelios kartos perėjo tas mokyklas. Pirmųjų abiturientų vaikai yra jau tų mokyklų mokiniai. Po ilgų metų turime gražaus jaunimo, kuris kalba ir galvoja lietuviškai, kuris ateina ir užima vyresniųjų vietą lietuviškame darbe. Už tai turime būti dėkingi mūsų lietuviškosios mokyklos, tiems tyliems pasiaukojusiems lietuviškos mokytojams, kurie kas šeštadienį per ilgus metus moko mūsų vaikus. Turime būti dėkingi tėvams, kurie rūpinasi, kad jų vaikai užaugtų lietuviškai susipratę. Lietuviška visuomenė turėtų daugiau dėmesio kreipti į lietuvišką švietimą ir jaunimo auklėjimą.

Birutė Jasaitienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.